

HELYI ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM

2019-2020.



Evangélikus Egyházi Óvoda
2600 Vác, Rákóczi út 17.
OM 032740



TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETŐ	5
1. Vezetői ajánló	5
2. Pedagógiai program jogszabályi háttere	6
3. Küldetésnyilatkozat	7
II. HELYZETELEMZÉS	8
1. Az óvoda adatai	8
2. Az óvodánk és a város bemutatása	8
2.1 Az óvoda személyi feltétele	9
2.2 Az óvoda tárgyi feltételei	9
2.3 A gyermeklétszám alakulása	10
2.4 Gyermekkép	10
2.5 Óvodakép, intézményi jövőkép	11
2.6 Óvodai nevelésünk céljai	12
2.7 Óvodánk nevelési alapelvei	12
2.8 Óvodai nevelésünk általános feladatai	13
III. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA	14
1. Gondozási követelményszint	14
2. Kiscsoport	15
1.1 Középső csoport	16
1.2 Nagycsoport	17
2. Pihenés – alvás – levegőzés	18
3. Egészséges táplálkozás, kulturált étkezés	18
3.1 Betegségek, kisebb rendellenességek, balesetek, megelőzése	19
3.2 Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés	20
3.3 Feladataink	21
3.4 Fejlődés eredménye az óvodáskor végére	21
3.5 Anyanyelvi – értelmi fejlesztés és nevelés megvalósulása	22
IV. GYERMEKI TEVÉKENYSÉGRENDSZER	23
1. Játék	23
2. A játékba integrált tanulás	24
3. A játék és a tanulás	24

4. A nevelés tanulás tervezése és időkeretei	25
4.1 Módszerek, eszközök	27
4.2 A tanulási rendszerünk pozitívumai	27
4.3 Nevelésünk tevékenységformái	27
4.3.1 Verselés, mesélés	28
4.3.2 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	30
4.3.3 Rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka	32
4.3.4 Mozgás	35
4.3.5 Külső világ tevékeny megismerése	37
4.3.6 Külső világ tevékeny megismerése (matematika)	40
5. Hagyományörzés óvodánkban	41
5.1 Évszakok és természet	42
5.2 Téli ünnepkör tevékenységei	42
5.3 Tavaszi ünnepkör tevékenységei	42
5.4 Nyári ünnepkör tevékenységei	43
5.5 Őszi ünnepkör tevékenységei	43
6. Az óvodai hitoktatás célja, feladatai, helye az óvodai nevelés egészében	44
7. A munka	46
V. NEVELÉS KERETE ÉS CSOPORTSZERVEZÉS	48
1. Folyamatos napirend	48
2. Csoportszervezés	49
VI. PARTNERKAPCSOLATAINK	49
1. Együtt a szülőkkel, szülő, mint partner	49
2. Partneri kapcsolat a szülő és az óvónő között	50
3. Az óvoda és a fenntartó gyülekezet kapcsolata	50
4. Kapcsolat más nevelési színterekkel	51
VII. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYOS ÉS EGYHÁZI ÜNNEPEI	51
1. Egyházi ünnepek	51
2. Gyermekközösséggel kapcsolatos hagyományok	53
3. Nevelőkkel kapcsolatos hagyományok	53
4. Hagyományörzés nevelőértéke	53
VIII. AZ ÓVODA GYERMEKVÉDELMI SZERVEZETE ÉS MŰKÖDÉSE	54
1. Óvodánk gyermekvédelmi célja és feladatai	54
2. Óvodánk gyermekvédelmi módszerei	54

3. Gyermekvédelmi intézkedések az óvodában	54
4. A család nevelési célkitűzései és nevelési módszerei	55
5. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	55
5.1 A hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésbeli elmaradásai	55
5.2 A hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelésének célja	56
6. Az óvónők korrekciós lehetőségei	56
7. A gyermekvédelmi felelős feladatai	56
8. Intézmény sajátos feladatai	57
8.1 A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	57
8.2 Tehetséggondozás	57
IX. ÓVODÁNK SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI	57
X. A HELYI NEVELÉSI PROGRAM ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE	58
1. Vezetői ellenőrzés kiterjed	59
XI. FELHASZNÁLT IRODALOMJEGYZÉK	61
XII. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	62

I. BEVEZETŐ

1. Vezetői ajánló

Úgy gondolom, jó úton indult el az egyházi nevelés-oktatás, mely nagy fejlődésen ment keresztül, szép eredményeket értünk el a váci Evangélikus Egyházi Óvodában. Örülhetünk a sikereknek, de elégedettek nem lehetünk, mert sok feladat áll még előttünk. Mindenki számára fontos, hogy intézményünk jól működjön, amit csak igényes, színvonalas szakmai munkával lehet közvetíteni a gyermekek számára, amely folyamatos továbbképzést feltételez. Evangélikus óvodánk másik, de nem második feladata olyan szeretetteljes légkör teremtése, ahol minden gyermek közösségre talál, ahol sikerül olyan keresztény értékrendet kialakítani gyermekeinkben, akik tudnak választani jó és rossz, helyes és helytelen között. Gyermekeink hitbeli gazdagsága, lelki építése közös feladata szülőknek, óvodának, gyülekezetnek.

Úgy kell irányítani, példát mutatni pedagógusnak, lelkésznek, hitoktatónak, hogy a gyülekezetet erősítő, egyházhoz hű keresztény emberekké váljanak, hiszen ők lesznek a jövő evangélikus értelmisége, nekik kell nemzeti, egyházi, családi hagyományainkat továbbadni.

„A múlt tisztelete az a vallás, mely az új nemzet köteléke. Ne veszítsünk semmit a múltból, mert csakis a múlttal alkothatjuk a jövőt.”

(Anatole France)

2. Pedagógiai program jogszabályi háttere

Törvényi előírások figyelembe vétele

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény
- A kormány 363/2012. (XII.17.) kormányrendelet Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2003. évi törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség elmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. Törvény a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- 363/2012.(XII.17) Kormányrendelet – az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról – alapján felülvizsgáltuk. A jelenlegi módosítást a 37/2018. (VII.25. kormányrendelet tette szükségessé. Programunkban megőrizzük az eddigi gyakorlatunk eredményeit és legjobb tapasztalatait.

3. Küldetésnyilatkozat

Pedagógiai alapelvünk a bibliai ige, Jézus tanítványainak szóló biztatása:

„ Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, mert ilyeneké az Isten országa”
(MK.10,14)

Az evangélikus óvoda dolgozói, a gyermekek egyéni képességeit figyelembe véve, érzelmileg kiegyensúlyozott, játékban felszabadult, örömét lelő, társaihoz, a felnőttekhez szívesen közeledő, barátságos, szeretetet adni és kapni tudó gyermekeket szeretnénk nevelni, akik rácsodálkoznak a világra, nyitottak, érdeklődők és igényesek a környezetük iránt. Szeretnénk óvodásaink kibontakozóban lévő személyiségjegyeihez a családi nevelést kiegészítve, a keresztyén erkölcs és hitbeli ismereteket átadni, amelyekre építve önálló, magabiztos, testileg és lelkileg egészséges, a jó ügyért tenni képes emberekké válhatnak. Az alapprogram és az azzal összhangban lévő óvodai pedagógiai program egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy az intézményünk szakmai önállósága, az óvodai nevelés sokszínűsége mellett érvényesüljenek azok az általános szakmai igények, melyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek harmonikus fejlődése érdekében megfogalmaz.

Rendkívül lényeges feladatnak tekintjük, hogy helyi nevelési programunk megfeleljen a gyermekek szükségleteinek, fejlettségüknek, a szülők elvárásainak, az egyház és iskola által támasztott követelményeknek. Gondoskodunk a szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről, az életkornak megfelelő műveltségterületek közvetítéséről, a gyermekek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről. Hisszük, hogy „bizony az Úr ajándéka a gyermek” (Zsolt 127,3)

II. Helyzetelemzés

1. Az óvoda adatai

Óvoda neve	Evangelikus Egyházi Óvoda
Óvoda címe és elérhetősége	2600 Vác, Rákóczi út 17. – 27/311-806
Óvoda fenntartója, címe, Elérhetősége	Váci Evangelikus Egyházközség 2600 Vác, Eötvös út 1. 27/311-452
Óvodai csoportok száma	3
Férőhelyek száma	75
A program módosítását benyújtotta	Karacs Péterné

2. Óvodánk és a város bemutatása

Vác az ország középső részén, Budapesttől északra a Duna bal partján fekszik. Városunk a Dunakanyar kapuja.

A város adottságai és meglévő intézményei alapján oktatási - és kulturális centrum. Évszázadok óta iskolaváros, ahol manapság több mint tízezer diák tanul.

A városban több általános iskola, középiskola, gimnázium, főiskola működik.

A városnak 18 óvodája van, ebből az egyik a miénk. Óvodánk a 2-es főút mentén a város szívében található.

Egyházi jellege alapján katolikus város, de más felekezetű gyülekezetek is vannak (református, baptista, evangélikus). Az evangélikusok létszáma: 800 - 1200 fő között van.

A váci Evangelikus Egyházközségnek már régi álma volt, hogy egyházi óvodát vagy iskolát alapítson.

A helyi evangélikus egyház lelkesze (Detre János) szervező munkája, az Önkormányzattól bérbe kapott épület és az Országos Evangelikus Egyház anyagi támogatása lehetővé tette, hogy ez az álom valóra váljon és így 1994. augusztus 15-ével nyitottuk meg óvodánkat. Felekezeti hovatartozás nélkül fogadtuk az ide jelentkező gyermekeket, de azzal a feltétellel, hogy evangélikus nevelésünket elfogadják.

Kezdő létszámunk 48 fő volt, ez az évek folyamán 67-72, 80-85 főre növekedett. Jelenleg három osztatlan csoporttal, maximális létszámmal, 75 fővel működünk.

2.1 Az óvoda személyi feltétele

Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll!

A nevelőmunkát 6 óvodapedagógus végzi, akik kulcsszereplői az óvodának. Az óvodapedagógusi tevékenységek és az óvoda működését segítő 3 dajka, 1 pedagógiai asszisztens összehangolt munkája hozzájárul az óvodai nevelés eredményességéhez. A személyzethez 1 fő gazdasági ügyintéző, 1 fő karbantartó tartozik.

A hitoktatást, lelki nevelést, a fenntartó evangélikus egyházközség lelkésze tartja heti rendszerességgel.

Külső óraadóként hetente egyszer logopédus foglalkozik a beszédhibás gyermekekkel.

Óvodánk nevelőtestületére a több éve együttműködő, egymást elfogadó, egymáshoz alkalmazkodó emberi kapcsolatok a jellemzőek. Egy évben többször is rendezünk nyílt napokat, amelyeken az érdeklődő szülők megismerkedhetnek az óvoda életével és hagyományaival.

A nevelőtestület átlag életkora 40 év. Meghatározó, hogy jelenlegi munkahelyükön 10-15 éve dolgoznak. A nevelőtestület szakmailag jól felkészült – mindenki felsőfokú végzettséggel rendelkezik.

2.2 Az óvoda tárgyi feltételei

- Az épület állaga és komfort fokozata megfelelő. A beépített terület nagysága 300 négyzetméter. Csoporttermeink száma három.

A 2012-es évben pályázat útján lehetőségünk volt korszerűsíteni az óvodánkat. Galériákat alakítottunk ki mindhárom csoportban (babaszobák, kuckók, autós sarkok, mesesarkok).

A gyermekek játékigéneinek kielégítése érdekében igyekszünk megfelelő minőségű játékokat biztosítani, melyeket részben az óvónők készítenek, részben pedig megvásároljuk. Ilyenek a különféle képességfejlesztő játékok, legók, építő játékok, babák, autók és a szerepjátékokhoz szükséges eszközök.

A sokszínű technikát biztosító ábrázolóeszközök, könyvek, zenei eszközök mindig a gyermekek rendelkezésére állnak.

- A csoport szobák bútorzata korszerű, de évenként igyekszünk egy-egy új bútordarabot vásárolni.

- Öltözőnk nagysága, berendezése, világítása biztosítja a kényelmes vetkőzést - öltözést, ez csoportonként történik, a napirend összeállításának megfelelően.
A gyermekek gondozási teendőinek ellátását, csoportonként végezzük.
- Tálaló konyhánkba az ételt szállítják, de ez nem akadályozza a pontos étkezési idők betartását.
- Az óvodaépület belső terét, udvarát, kertjét oly módon alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, lehetővé tegye mozgás és játékigényük kielégítését. A gyermekek biztonságának megőrzése érdekében, egyszerre két csoport tartózkodik az udvaron, a harmadik csoport sétát tesz az óvoda környékén. Az udvari játékok az Uniós előírások szerint készültek.
- Az utóbbi időben nagy hangsúlyt fektettünk az udvarunk korszerűsítésére, szépítésére.
- Szorgalmaztuk a természetes anyagokból készült játék- és mozgáseszközök használatát.
- 2014. október 19.-én vehettük át a felszentelt új épületrészt, ahol a nagycsoportos gyermekek új csoportszobát birtokoltak.
- Eszközpályázati támogatásból, a 2016/2017. évben az udvar teljes felújítása valósult meg (gumiőrlemény alap került a homokos területre, a foghíjas füves területet befedtük műfűvel).
- 2018. nyarán eszközpályázati finanszírozásból elkészült a fűtéskorszerűsítés, ajtók cseréje, öltözőbútorok beépítése, IKT eszközök beüzemelése.

2.3 A gyermeklétszám alakulása

Jelenleg beírt létszámunk: 75 fő, akik rendszeresen járnak óvodába.

Ez a létszám a jövő tanévre nézve is biztosított.

2.4 Gyermekkép

Az Alapprogram a gyermeki személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi, biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermek az anyaméh gyümölcse, Isten ajándéka. A gyermek mindig korának, fejlődési szakaszainak megfelelő ember. Bármilyen kicsi is, emberi méltósága van - eszerint kell bánni vele.

Az értelem az akarat, az érzelem nevelése megtalálható az önkormányzati óvodák célkitűzéseiben is. Az egyházi óvoda a napi mozgásigényük kielégítésével, az egészséges életmódra neveléssel, a tevékenységek egymásra épülő sorozatával, lelki táplálék nyújtásával szeretne többet adni a gyermekek számára.

A kisgyermek önálló, érzékeny, fejlődő személyiség. Életkoronként, életkori szakaszonként, és egyénként változó testi és lelki szükségletei vannak. Gyermekközpontú óvodai nevelésünk befogadó gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik. Nem ad helyet az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben.

2.5 Óvodakép, intézményi jövőkép

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Az óvoda funkciói: óvó- védő, szociális, nevelő- személyiségfejlesztő funkció.

Az óvoda közvetetten segíti az iskola közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakítását.

Óvodánk jövőképét az intézmény nevelőtestületével együttműködve, eddigi eredményeinkre, értékeinkre, hagyományainkra alapozva formáljuk. Célunk a keresztény kultúra és a magyar nemzeti értékek identitásteremtő voltának az óvodai nevelés tartalmaiban történő hangsúlyossá tétele. Arra törekszünk, hogy a továbbképzéseken és az önképzések által szerzett kompetenciaterületek megfeleljenek az Alapprogram, a helyi Pedagógiai Program és az Önértékelési Program elvárásainak, segítsék elő a magas színvonalú szakmai munkavégzést, intézményi működést. Ahhoz, hogy megfeleljünk a mai kor elvárásainak, a folyamatban lévő és várható társadalmi változásoknak, a korszerűbb, biztonságosabb működéshez állandó fejlesztésekre van szükség. A kihívásoknak csakis együtt, erőforrásaink optimális mozgósításával tudunk megfelelni. Intézményünk gyermekközpontú, ahol a gyermekeket egyéni képességeik szerint neveljük, fejlesztjük és a partnerek elvárásainak megfelelő innovatív, szakmailag jól megalapozott nevelőtestület, alkalmazotti közösség dolgozik.

- Programunk alapos helyzetelemzésre épül, munkánk középpontjában a gyermeki személyiség áll.
- Óvodai nevelésünk biztosítja gyermekeinknek az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.
- Keresztyén értékeket közvetítő szeretetteljes, a családokkal együttműködő nevelésünk sok szülői érdeklődéssel találkozik. Ezt az érdeklődést a beiratkozáskor tapasztalt nagyfokú gyermeklétszám is mutatja.
- Valljuk, hogy a gyermek bármilyen kicsi is emberi méltósága van, és eszerint kell bánni vele.

Igyekszünk megfelelni a partnerek igényeinek, elsősorban a szülőknek, mint elsődleges partnereknek.

2.6 Óvodai nevelésünk célja

Élterevaló, érzelmileg kiegyensúlyozott, Isten felé forduló, nyitott, kreatív, természetismerő és szerető gyermekek nevelése. Az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, biztosítva számukra az érzelmi, az értelmi, a testi és közösségi fejlesztést – a mindennapi játékkal, a rajzolással-mintázással, hitoktatással, mozgással, játékos tornával, a gyermekek munkájával, a gyermekek tanulásával, oly módon, hogy helyt tudjanak állni az iskolában, és később az élet minden területén.

A tehetséges gyermek átlag feletti speciális egyéni képességei felszínre kerüljenek, fejlődjenek.

A hátrányos helyzetű gyermekek összehangolt integrált nevelése, az esélyegyenlőség növelése,(az indulási hátrányok csökkennek az iskolába való átmenet, zökkenő mentesebbé válik).

2.7 Óvodánk nevelési alapelvei

- Olyan óvodai élet szervezése, amely elősegíti a gyermekek személyiségfejlődését és egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- Óvodai nevelésünk során a keresztyén értékek kihangsúlyozása és előtérbe helyezése;
- A gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenység és a mással nem helyettesíthető játék biztosítása a gyermek egyéni képességeihez igazodva.

- Környezetükben jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkező gyermekek nevelése.
- Az egyéni képességfejlesztés a gyermekek fejlettségéhez mérten.
- Az iskolába lépéshez szükséges alapkészség és képesség elsajátítása az óvodai élet során.
- Az óvodai tevékenységi formák megvalósításánál a gyermeket érzelmileg és lelkileg készítjük fel azokra a feladatokra, amelyek keretében nevelni és oktatni szeretnénk.
- Az élmény gazdag mindennapok megteremtésével olyan gyermekek nevelése, akiket az együttérzés, segítőkészség, egymás elfogadása és az egymásiránti tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom jellemez.
- A hitoktatás és a keresztyénnevelés szervesen épüljön bele a nevelő és oktató munkánk egészébe.
- Hitüket gyakorló saját felekezetükbe járó nevelőink és dajkáink legyenek.

Összegezve: A keresztyén pedagógusnak mindenkor tisztában kell lenni azzal, hogy fáradozása nem hiába való az Úrban. De azzal is, hogy teljesítménye csupán 99 %. Azt a plusz 1-et a Szentlélek adja hozzá. Így lesz alázatos a pedagógus. Nagy érték, amikor valaki nem csak azt tudja elmondani: az életre készítettem fel sokakat, hanem azt is, hogy az Isten országa felé próbáltam terelgetni a rám bízott gyermekeket.

2.8 Óvodai nevelésünk általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi, lelki és szellemi szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
 - az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
 - az anyanyelvi,- értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.
- Az óvodásaink nyugodt, harmonikus, egészséges fejlődésének elősegítése, e területen abból indulunk ki, hogy a test a lélek temploma.
- Az érzelmi nevelés, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosításánál a keresztyén erkölcsöt tartjuk szem előtt.
- Az értelmi nevelés, fejlesztés megvalósításánál a Biblia üzenetét is közvetítjük.

III. Egészséges életmód alakítása

Napjainkban eredményes, hatékony módszerek a komplex egészségfejlesztést tekintjük.

Sokirányú gondozási tevékenységgel a gyermekek komfortérzetének biztosítását, az egészségmegőrzés szokásainak kialakítását tartjuk szem előtt. Ennek távlati célja: a gyermekek jobb életminőségének elérése. Ez azt jelenti, hogy a cél ismeretében a pedagógiai megközelítés módja, szemlélete változott, mivel nem a nem kívánt állapot megelőzése, hanem a kívánt állapot elérése a cél. Ez a megközelítés tükrözi a pozitív tartalmú egészség fogalmát: tehát nem valaminek a hiánya, nem a nem kívánt állapot elkerülése, hanem a kívánt egészséges állapot elérése a cél.

Összegezve: az egészségfejlesztés magában foglalja az egészségmegőrzést /promóciót/ a betegség megelőzését /prevenciót/, és a betegség mihamarabbi gyógyításához szükséges nevelést, oktatást, így tehát az egészségnevelést, egészségvédelmet.

Fő feladataink: a testi, lelki, szociális egészségvédelem, ezen belül:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,
- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének kielégítése,
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- a gyermek testi képességei fejlődésének segítése,
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése,
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása,
- megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve-speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az egészségnek az egyedi fejlődés minden szakaszában, a nevelési folyamat minden mozzanatában alapozó szerepe van.

1. Gondozási követelményszint

1.1 Kiscsoport

Minden gondozási teendőt a felnőttek segítségével végezzenek. A gondozás az óvodai élet jelentős tényezője. Fontos a kiscsoportban az alapok lerakása, a gondozás megszerettetése a gyermekekkel, ne érezzék nyűgnek, és itt is törekedjenek a feltétlen alaposra.

A higiéniai szokások kialakíttatása és betartatása a gyermekekkel nagyon fontos az óvodai életben.

- Segítséggel tőrjék fel és le ruhájuk ujját minden kéz és arcmosásnál.
- Gyurmázás, festés, reggelizés, valamint uzsonna után minden esetben mossanak kezet, és arcot felnőttek segítségével.
- Tanulják meg óvodai jelüket és mindig saját jelükkel ellátott törölközőjükbe, törölközzenek.
- Segítséggel alaposan töröljék szárazra kezüket, arcukat.
- A WC- a fogápoló szereket is a felnőttek segítségével tartsák tisztán.
- Papírt a felnőttek segítségével használják, tudatosodjon bennük, hogy most még segítséggel, de a WC-t mindig le kell húzni használat után.
- A csapot segítséggel nyissák ki és zárják el, a vizet feleslegesen nem folytatjuk!
- A fogmosás felnőttek segítségével történjék.
- A fogmosás helyes technikájára figyelmeztetjük őket.

A mosdóban is alakítsunk ki és tartsuk be a helyes és kulturált magatartási szabályokat. Ne rohangáljanak, mert a vizes kő miatt nő a csúszás veszély. A csapot ne folyassák feleslegesen. Az esetleg leesett törölközőt vegyék fel, és segítséggel akasszák a megfelelő helyre.

Öltözködésnél, a saját jelüknél tartózkodjanak. Ruhájukat, cipőjüket felnőttek segítségével vegyék fel és le, összehajtva, kifordítva tegyék el. Nagyon fontos, hogy ez szokásukká váljon. Kinti illetve benti cipőjüket önállóan tegyék el egymás mellé a pad alá. Ismerjék fel saját cipőjüket, és ruhadarabjaikat.

A kulturált étkezés alapjainak lerakása kiscsoportban történik. A felnőttek segítségével sajátítsák el a helyes kanálfogást. Ha nem tudnak egyedül étkezni a felnőttek, nyújtsanak segítséget. Figyelmeztetésre szépen üljenek a székükön, evésnél forduljanak tányérjuk felé. A kiscsoportban a gondozási teendők ellátásánál nagyon fontos az alapos rögzítés

Önkiszolgálásnál figyeljenek arra, hogy a kanalat szépen helyezték a tányérjuk mellé, poharukat ne tegyék az asztal szélére, hanem tányérjuk elé belülré, mert így kisebb a törés veszély.

1.2 Középső csoport

A középső csoportban fokozatosan haladunk az önállóság felé. Itt nagyon fontos a gondozási feladatnál az alaposág és a következetesség betartása. Bizonyos tevékenységi formákat, melyek életkori sajátosságoknak felelnek meg, önállóan is elvégezhetik, de az ellenőrzés a felnőttek részéről nagyon lényeges szempont.

- A csapat önállóan nyissák ki, és kis segítséggel zárják el.
 - Vegyék észre, ha kezük, arcuk piszkos lett, szóljanak, hogy szeretnék megmosni.
 - Gyurmázás, festés, ragasztás étkezés, valamint WC - használat után minden esetben mossanak kezet felnőttek figyelmeztetése mellett.
 - A mosdó használatánál ne a gyorsaságra, hanem az alaposágra törekedjenek.
 - Továbbra is segítséggel használják a WC- papírt, a WC-t használat után figyelmeztetésre húzzák le.
 - Válgják szokássá a WC használat utáni alapos, szappannal történő kézmosás.
 - Fog ápolószereiket is a felnőttek segítségével tartás tisztán.
 - A felnőttek segítségével sajátítsák el a fogmosás helyes technikáját.
- Középsőcsoportban már felhívhatjuk figyelmüket fogaik épségének védelmére.

Öltözködésnél a felnőttek segítségével tartás rendben ruhadarabjaikat, zsákjukat. Minden nadrágot, pulóvert kifordítva, összehajtva tegyék be zsákjukba, Az öltözködésnél és vetkőzésnél a ruhadarabok fel, ill., levételének helyes sorrendjét igyekezzünk tudatosítani a gyermekekben. Cipőjüket vetkőzésnél és a délutáni pihenés kezdetekor is figyelmeztetésre helyezték egymás mellé, és ne dobálják szét.

Újdonságként lép be a középsőcsoportban a naposi munka, a terítés helyes sorrendjét a felnőttek segítségével sajátítsák el. Ügyeljenek a terítés esztétikumára: a kanalat, villát szépen helyezték a tányér mellé, a poharat mindig belülré a tányér elé tegyék. Étkezések alkalmával ügyeljenek az evőeszközök helyes fogására, igyekezzenek tisztán étkezni. Egyéni fejlettség figyelembe vételével vegyék igénybe a felnőttek segítségét. Ebéd, és uzsonna után a napos a poharakat szedje össze, a baleset elkerülése érdekében párosával vigyék és helyezték a poharas tálcára. Az étkezések előtti és utáni imádságok, válgják szokássá.

1.3 Nagycsoport

A gondozási teendők nagy részét már önállóan, viszont alaposággal végezzék. A felnőttek állandó ellenőrzése legyen jelen a tevékenységek sorozatában.

- Mosakodásnál ruhájuk ujját önállóan tűrjék fel és le.
- A csoport önállóan nyissák ki és zárják el.
- Válgják igényükké a rendszeres kéz és arcmosás, vegyék észre, ha kéz, ill. arcmosásra van szükségük.
- WC- használat után minden esetben szappannal mossanak kezet. Vegyék észre, ha használaton kívül folyik a csap, zárják el. A WC –t használat után húzzák le, és kis segítséggel használják a WC-papírt.
- A leesett törölközőt vegyék fel és tegyék a helyére. Kezüket, arcukat csak saját törölközőjükbe törölgjék. A mosdóban szétfröcskölt vizet a baleset elkerülése érdekében törölgjék fel.
- Tartsák fontosnak a fogmosást és ügyeljenek az alaposágra. Fogápoló szereiket tartsák tisztán.
- Segítsenek a felnőtteknek a csoportszoba, az öltöző rendbetartásában. A leszóródott szemetet emeljék fel és helyezték a szemétkosárba.
- Tartsák be az öltözködés, ill. a vetkőzés helyes sorrendjét. Ruhájukat összehajtva, kifordítva, a zsákjukba tegyék, kabátjukat akasszák fel a vállfájukra. Cipőjüket egymás mellé helyezve tegyék a pad alá.
- A naposi munka részmozzanatait önállóan végezzék. Nagyon ügyeljenek az esztétikus terítésre. Figyeljenek arra, hogy hány főre terítsenek az asztaluknál, számolják össze az itt lévő gyermekeket, az esetleges hiányzóknak ne terítsenek. Valamennyien ügyeljenek az evőeszközök helyes fogására és használatára. A levesből önállóan szedjenek, ügyeljenek az elegendő mennyiségre. Ha még kérnek, inkább szedjenek újra. Étkezések alkalmával törekedjenek a halk, kulturált beszédre. Szépen, egyenes háttal üljenek az asztalnál, igyekezzenek tisztán, kulturáltan étkezni. Ebéd, ill. uzsonna végén a napos feladata a poharak. Szalvéta, a szalvétatartó elrakása. Csak két poharat vigyenek a baleset elkerülése érdekében. Az étkezések előtti és utáni imádkozás válják szokásukká.
- Valamennyi gondozási tevékenységben segítsenek kisebb társaiknak, ha szükséges.

- Az óvoda nyújtja a modellt a családnak, az egészséges táplálkozás szokásrendszerének kialakításához. Már kiscsoportban kialakítjuk a helyes étkezési szokásokat, egészséges étrend kialakítása már ekkor kialakul. A szülők ismerik egy hétre előre az óvoda étrendjét, valamint gyümölcsnappal egészítjük ki az étrendet, hogy a vitaminbevitel is meglegyen.
- A gyermekeknek biztosítjuk a nap bármely szakaszában a folyadék pótlását is, melyre nagy szükségük van a gyermekeknek, főleg az udvari tartózkodás során.
- A terítés szép, esztétikus megjelenítése, a gyermek szépre, jóra nevelésének része, már ekkor megtanulhatják a helyes terítést. Az étkezés tempója mindig nyugodt, hogy örömet jelentsen a kicsiknek. Az étkezés során az óvónő szintén modellszerepet tölt be, mivel együtt étkezik a gyerekekkel és így mutatja a helyes étkezési szokásokat. A helyes étkezés elsajátítása minden korcsoport számára fontos feladat.

2. Pihenés – alvás - levegőzés

Óvodánkban főbb szempont, hogy minél több tevékenységet az udvaron végezzünk a gyermekkel együtt, jó idő esetén késő ősztől tavaszig. Nagy szerepe van a szabad játéknak az udvaron, a sétáknak, mellyel megismerjük a gyerekek a környezetüket és az ott zajló történéseket. Az ebéd előtti udvari tartózkodás minden nap megtörténik, nagyon szeretnek futkározni, bújószkázni a gyermekek.

A pihenés, alvás előtt a dajkák mindig kiszellőztetik a csoportszobát és elkészítik a gyerekek fekhelyét. A gyerekek saját ágyneműt használnak. Az óvónő igyekszik biztosítani, hogy a pihenőidőben csend és nyugalom legyen, megteremti a nyugodt hangulatot.

Ismerjük a gyermekek pihenési szokásait, eltérő alvási igényét.

3. Egészséges táplálkozás, kulturált étkezés

Az óvodás gyermek táplálkozási szükséglete eltér a felnőttekéhez képest, szervezetük a sok mozgás miatt plusz kalóriákat igényel. Folyadék igényüket egésznap kielégítjük a csoportszobában is.

A szükséges szénhidrát zsír és „összfehérje” szükségletet a rendszeres táplálkozással lehet biztosítani. A mi óvodásaink számára az egyik helyi óvodában főznek, így a legfontosabb tápanyagokat gyermekeink megkapják. A fűszerezett, nehezen emészthető élelmiszerek

helyett a gyümölcsök sokféleségével kínáljuk őket. Kiscsoportban az önkiszolgálás rendszerével dolgozunk, és fokozatosan megtanítjuk az evőeszközök helyes használatára is őket. A nagyobbak önállóan szednek az ételből, önállóan öntenek az italból. A változatos étrend segít abban, hogy megtanulják a különböző ételek nevét. Az étrendet a szülőkkel is ismertetjük.

3.1 Betegségek, kisebb rendellenességek, balesetek megelőzése

Az Országos Óvodai Alapprogram az egészséges életmód alakítása során az óvónő feladatául jelöli ki: a speciális gondozó prevenció és korrekció testi nevelési feladatok ellátását.

Óvodánk csak egészséges gyermeket fogadhat be. A nap folyamán azonban többféle megbetegedés tünetei jelentkezhetnek. Leggyakoribb tünetek: láz, kipirult arc, izzadás, bágyadság, étvágytalanság, hányás, hasmenés, köhögés, torokfájás, tüszögés, orrváladék folyás.

Tennivalóink betegség esetén: orvos - szülő értesítése, a gyermek elkülönítése, lefektetése. A betegségből felépülve, csak orvosi igazolással fogadhatjuk újra a gyermeket. Semmiféle gyógyszert nem adagolunk a gyermekeknek, csak kizárólag az asztmás gyermekeknek.

A légúti megbetegedések elkerülése érdekében sokat tartózkodunk a szabad levegőn, szellőztetjük a csoportszobákat, az eszközöket, játékszereket rendszeresen fertőtlenítjük, biztosítjuk a gyakori kézmosás lehetőségét.

Hányás, hasmenés, esetén orvosi segítséget hívunk és hazaküldjük a gyermekeket.

Az érzékszervi és mozgásszervi problémákkal küszködő gyermekek speciális bánásmódot igényelnek. Óvodánkban inkább csak a szemüveges gyermekek járnak, mozgásszervi problémákkal nem találkozunk. A szemüveg helyes használatát rendszeresen ellenőrizzük.

A lúdtalp kialakulása az óvodáskorban észlelhető. Megelőzése érdekében mezítláb végzett testnevelési gyakorlatokat vehetünk be.

A fertőző bőrbetegségben szenvedő gyermekek, csak orvosi igazolással jöhetnek újra óvodába. A balkezes gyermekeket nem akadályozzuk a cselekvéseik során.

Az óvodapedagógus feladata a gyermek egészségének és testi épségének védelme, a balesetek megelőzésére nevelés. A balesetek túlnyomó része elesésből, leesésből, nekiütközésből ered. Felhívjuk a gyermekek figyelmét a veszélyes helyzetekre. Megmutatjuk a balesetmegelőző helyes magatartást, az eszközök helyes használatát (olló, kés, villa stb.)

3.2 Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek alapvető sajátossága, hogy magatartása érzelmektől vezérelt. Éppen ezért elengedhetetlen, hogy őt szeretetteljes, biztonságot adó légkör, otthonosság vegye körül. Alapvető célunk: a feltétel nélküli szeretet, a békés, derűs, kiegyensúlyozott egymás mellett élés, az egymásra figyelés. Ez a szemléletmód tükröződik vissza nevelői munkánk során, illetve gyermekeink tevékenységformáiban.

Óvodánk és a szülők együttműködése érdekében: lehetőséget biztosítunk, hogy a szülők részt vegyenek a közösen szervezett programokon. (templomlátogatás, ünnepek, kirándulások, áhítatok, stb.) és betekintést nyerjenek óvodánk életébe. Így próbáljuk megváltoztatni a nem vallásos szülők szemléletét.

A beilleszkedésnél törekszünk arra, hogy a gyermekeket kedvező hatások ériék. Meleg érzelmi támaszt nyújtó környezetet alakítunk ki, ahol a gyermekek ötletei, elképzelései érvényesülnek. Családlátogatások során megismerkedünk az otthon kialakult szokásaival. Óvodába a gyermekek magukkal hozhatják kedvenc játékaikat, tárgyaikat. Jeleiket előzetes megbeszélés után kapják meg. Beszoktatás alatt játékos formában gyakoroltatjuk a különböző tevékenységeket.

Az érzelmileg szegény, sajátos bánásmódot igénylő gyermekeknél a családi háttér megvizsgálásával igyekszünk betekintést nyerni a gyermek érzelmi világába.

Ezután különös figyelmet fordítunk a személyes kapcsolatra (pl. lefekvésnél simogatás, ölbeli párjátékok óvónő és gyermek között), majd megkeressük a megfelelő módszert az egyéni bánásmód alkalmazásához. Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze. Fontos, hogy megértsük a gyermek érzelmeit. A kapcsolat erősítése érdekében minden gyermek számára biztosítjuk a személyes perceket, ahol lehetőség nyílik a saját élményeinek elmondására, mások élményeinek meghallgatására, a különbözőségek elfogadására, tiszteletére.

A gyermek pozitív kapcsolatait is csak úgy alakulhatnak ki, ha jól érzi magát a csoportban. Mindehhez tevékeny élet szükséges, ahol a közös élmények biztosítják a gyermekek együttműködését, formálják egymáshoz való viszonyukat, önzetlenségüket, figyelmességüket, segítőkészségüket, akaratuk fejlődését, szokás és normarendszer megalapozását.

A gyermek tudjon rácsodálkozni a jóra, a szépre, kirándulások alkalmával ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetüket, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet és a szülőföldhöz, családhöz való kötődés alapja.

Óvodánkban rugalmas napirendet alakítottunk ki, amely alkalmazkodik a gyermekek életkori sajátosságaihoz. Alkalmot nyílik a kötetlen munkaforma kialakítására, a kiscsoportos foglalkoztatásra, ezzel együtt az egyéni képességfejlesztés optimális lehetőségére. Minden

gyermeket külön kis egyéniségnek tartunk és teret biztosítunk az önkifejező és önértékesítő törekvéseknek.

Ahhoz, hogy jó közösségi szellem alakuljon ki a gyermekek között, különös jelentősége van a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlásának. A gyermeki magatartás szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda minden dolgozójának kommunikációja, bánásmódja, viselkedése modell értékű. Sajátos törődést igénylő gyermekek, akik értelmi vagy halmozottan hátrányos helyzetű, valamint kiemelt képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket igényelnek a megfelelő szakemberek segítségével. Az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe.

3.3 Feladataink

- óvodánkban egyházi jellegénél fogva olyan nevelési módszereket alkalmazunk, mely elősegíti a csoportok családi összetartozását, közösségi életét;
- közös ünnepek, tevékenységek, imádságok, áhítatok, templomlátogatás során próbáljuk formálni a gyermek keresztyén én tudatát;
- óvoda és szülők közötti szoros kapcsolat kialakítása érdekében nyílt ünnepek és programok szervezésével együttműködésre készítjük a szülőket;
- fészkek meleg környezet, szeretetteljes életkörülmények biztosítása;
- családlátogatás során a családi háttér megvizsgálása;
- közösségbe történő beilleszkedés elősegítése: jól működő, meghitt, családi közösség kialakítása, mely az új gyermek számára is védettséget, biztonságot és az állandóságot jelent;
- gyermek – gyermek, ill. gyermek-felnőtt közötti pozitív érzelmi kapcsolat kialakítása;
- gyermek-dajka közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

3.4 Fejlődés eredménye az óvodáskor végére

- erősödik az összetartozás tudata,
- ragaszkodnak óvodájukhoz, társaikhoz és az óvodában dolgozó felnőttekhez - ezt érzelmekben és szavakban is kifejezik,
- igényükké válik a helyes viselkedés,

- figyelmeztetik egymást a szabályok megszegése esetén,
- kérés nélkül segítenek egymásnak,
- szeretettel fogadják a csoportba érkező vendégeket, új gyermekeket,
- türelmesen meghallgatják egymást és a felnőtteket,
- képesek nyugodtan ülni, tevékenységeket türelmesen befejezni,
- szívesen dolgoznak a közösségért,
- elismerik hibájukat, előforduló konfliktusokat megpróbálják önállóan megoldani,
- képesek kívánságaikat háttérbe szorítani,
- tárgyak, játékok között osztozkodnak,
- egymás tevékenységére odafigyelnek,
- alábbi feltételek megléte (testi, lelki és szociális érettség) ami egyaránt fontos a sikeres iskolai munkához.
- Belső érés, a családi és az óvodai nevelés eredményeként óvodáskor végére belépjenek abba a lassú átmenetbe, ahol óvodásból szociálisan is iskolássá érnek.

3.5.3 Anyanyelvi-értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése.
- Különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.
- Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével) - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- A gyermeknek változatos tevékenységet biztosítva, a meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire támaszkodunk.

- A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek és a kreativitás fejlesztése.

IV. Gyermeki tevékenységrendszer

1. Játék

Az óvodáskorú gyermek legfőbb tevékenysége a játék. A játék által fejlődik személyisége, alakul, változik társas kapcsolata, kibontakozik igazi énje. Ez a gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elengedhetetlen feltétele.

Célunk: minden nap, visszatérő módon, az elmélyült és hosszantartó játéktevékenység biztosítása, az örömteli óvodai élet megteremtése, a kreativitásukat fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenység biztosítása.

Fő feladataink:

- A feltételek biztosítása és a nyugodt légkör kialakítása. Nézetünk szerint elmélyült, örömteli játék a fentiek nélkül nem lehetséges. A gyermekeknek helyzetekhez kell igazítaniuk viselkedésüket, ami az alkalmazkodás magasabb formája (pl. mese vagy vers hallgatása alatt kerülniük kell a játszóknak az erős zörgést, hangoskodást).
- Együttjátás a gyermekekkel, mindig abból kiindulva, hogy a játszócsoportnak mire van szüksége. Az együttjátásnál az óvónő magatartása viselkedése és egész személyisége modell a gyermek számára.
- Szükség esetén partnerként mi is bekapcsolódhatunk a játékba, erősítve mintaadó szerepünket. Ha pedig beavatkozunk, akkor az irányító, ötletadó szerepünk a játék igényeihez igazodjon. A játékba feltétlenül beavatkozunk, ha durvaságot látunk. Szemléletünk jellemzői, hogy elsősorban a jót látjuk meg minden gyermekben, a játék során is a pozitív megnyilvánulásaira építünk.
- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakoztatását. Mindezt az óvodapedagógus

feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

- A gyermek egyéni sajátosságainak figyelembevételével a játékfajták tartalmának gazdagítása.
- Gyakorló játéknál lehetőséget adunk, hogy önállóan próbálkozzanak a játékeszközök rendezgetésével (földön, asztalon, udvaron).
- A szerepjátékoknál a megfelelő sarkokat és eszközöket biztosítjuk, alkalomszerűen maguk a gyermekek is készíthetnek a játékhoz szükséges kiegészítőket.
- A játékban a gyermek többnyire a felnőttet utánozza, mintaválasztását érzelmei (kötődés, félelem) befolyásolják.
- A gyermekeink játékukban gyakran azonosulva a bibliai történetek szereplőivel újra játsszák a történetet, saját elgondolásuk alapján.
- Lehetőséget adunk az esztétikai élményt nyújtó irodalmi művek és biblia történetek eljátszására (dramatizálás).
- Érdeklődést felkeltő bábjátékkal kedvet ébresztünk a gyermekekben a bábozáshoz.
- Szabályjátékokat tervezünk az adott csoport fejlettségi szintjének megfelelően, amelyek szabályai könnyen érthetőek és teljesíthetőek. Azt hangsúlyozzuk, hogy a játék a gyermek életében olyan örömforrás, tevékenység, amit később nem tudunk pótolni. Éppen ezért megteszünk mindent az egybefüggő játékidő biztosításáért, a forrást adó élmények gazdagításáért, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus - szerepjátékokhoz, az építő, a konstruáló játékokhoz, barkácsoláshoz, szabályjátékokhoz.

2. A játékba integrált tanulás

A játék a 3 - 6 - 7 éves gyermek alapvető, mindennapjait átszövő tevékenység.

A játék kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek. Feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat és az őt érő hatásokat.

A játék, tehát olyan komplex tevékenységi forrás, melyet nekünk, óvodapedagógusoknak tudatosan kell felhasználnunk a nevelés folyamatában, céljaink elérésében.

A játék nemcsak a tárgyi, manuális vagy mozgáshoz kapcsolt tevékenységeket fejleszti, hanem általa a gyermek értelmi képességei is fejleszthetők.

3. A játék és a tanulás

Nevelésünkben a játék és a tanulás nem választható el, kölcsönösen hatnak egymásra.

Tehát, a játékokban kialakult és fejleszthető képességek ugyanúgy megjelennek és folytatódnak a tanulás folyamatában.

A játékokon belül a motoros, a szociális és a verbális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg.

Feladataink

- Értelmi képességek fejlesztése: érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás.
- Figyelembe vesszük gyermekeink megismerési vágyait, tapasztalatait, érdeklődéseit és ennek megfelelően biztosítjuk a különböző tevékenységeket. Olyan feltételeket teremtünk, melyek segítségével az életből hozott élményeiket játékos keretek között tudják feldolgozni.
- A spontán és irányított tevékenységek által komplex módon formáljuk a személyiségüket.

4.2.2 A nevelés tanulás tervezése és időkeretei

Az 1999 - 2000-es tanévben osztatlan 3 csoporttal kezdtük meg pedagógiai munkánkat. Jelenleg is 3 osztatlan csoportot működtetünk.

Jelenleg 6 óvodapedagógus tevékenykedik óvodánkban, és így a programunkban kitűzött céljainkat meg tudjuk valósítani.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.

A programunkban célnak és feladatnak tekintjük, hogy a gyermekek fejlettségi szintjéhez és egyéni adottságaihoz igazodva tervezzünk.

A tervezés fő vonulatát négy évszak jellege az egyházi esztendőben előforduló ünnepekre épülő éves terv és a hagyományörzés határozza meg.

A tervezésünk két részből tevődik össze a gyakorlatunkban:

- tematikus tervben rögzítjük a tervezett tevékenységeket
- váratlan gyermeki ötletek, javaslatok, melyre később építhetünk, melyek részei a nevelésünknek.

Mivel egyházi intézmény vagyunk, tervezéskor figyelembe vesszük, hogy a hitoktatás szervesen épüljön be a nevelő - oktató munka egészébe. Ennek érdekében hitoktatói naplót

vezetünk, melyben rögzítjük a heti bibliai történetek és az egyházi énekek anyagát. A hét meghatározott napján „csendes napot” tartunk (áhítat, hitoktatás, egyházi zenei nevelés).

A tervezésnél arra törekszünk, hogy egy adott téma feldolgozásában a sokoldalú, több alkalommal, különböző nézőpontokból való megközelítésre helyezzük a hangsúlyt.

Elvünk: Kevesebbet, de alaposabban!

Differenciált fejlesztés során a gyenge képességű gyermekeket fokozatosan, egyénre szabottan, a kiemelkedő képességű gyermekeket, pedig képességeikhez mérten tehetséggondozás keretében fejlesztjük.

A sajátos nevelést igénylő (magatartászavaros és tanulászavaros) gyermekeknél, kikérjük a nevelési tanácsadó véleményét, és a közösen kialakított szempontok szerint fejlesztjük őket

Fontosnak tartjuk, hogy a két óvodapedagógus összehangolt munkája egymásra épüljön. Ehhez szükséges, hogy legyen elegendő idő a játékos, cselekvéses tanulásra és a tapasztalatszerzésre.

A tervezésnél a négyhetes ciklusokat úgy alakítjuk, hogy a témakörök egymásra épüljenek. A délutános óvónő folyamatosan bekapcsolódik a folyamatok menetébe, részt vesz a séták szervezésébe, segít a délelőtti óvónőnek a foglalkozások megszervezésében.

A tanulási folyamatainkat a téma jellegétől adódóan kötött és kötetlen, frontális és mikro csoportos formában végezzük.

Tanulási folyamatunk heti lebontásban

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás kézi munka (egyházi jellegű)	rajzolás, festés mintázás, építés, képalakítás kézi munka	rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézi munka	rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézi munka	rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézi munka
„csendes nap”	verselés, mesélés	verselés, mesélés	mozgás	mozgás
áhítat, hitoktatás, egyházi zenei nevelés	ének, zene, énekes játék, gyermektánc	külső világ tevékeny megismerése	ének, zene, énekes játék, gyermektánc	külső világ tevékeny megismerése

4.1 Módszerek eszközök

Módszerek:

- spontán ismeretszerzés, beszélgetés, magyarázat,
- szemléltetés, bemutatás, megfigyelés,
- gyakorlás, ismétlés, ellenőrzés, értékelés, hibajavítás.

Eszközök:

- képességfejlesztő játékok
- készségfejlesztő játékok
- az évszakokhoz kapcsolódó szemléltetőeszközök
- anyanyelvi játékok
- logikai játékok
- alapkészletek elkészítése, felhasználása
- projektor, Cd lejátszók, Laptopok
- vizuális eszközök használata

4.2 A tanulási rendszerünk pozitívumai

- A személyi feltételeinket figyelembe véve döntöttünk úgy, hogy a programban leírt tanulási folyamat szerint dolgozunk.
- Sokoldalú személyiségfejlesztést szeretnénk biztosítani.
- Ismereteiket spontán tapasztalatszerzés által bővítjük, az irányított tevékenységek során rögzítjük.
- A személyiség napló vezetésével megismerjük a gyermekek egyéni képességeit.
- Az óvodapedagógus minden gyermek tevékenységét külön - külön figyelemmel kíséri, kiküszöböli a sikertelenséget, kudarcot növelve a gyermek önbizalmát, mely fokozza a gyermek aktivitását, teljesítményét.
- Különös gondot fordítunk a gyenge képességű és a tehetséges gyermekek fejlesztésére.

4. 3. Nevelésünk tevékenységformái

4. 3. 1 Verselés, mesélés

Célunk: a gyermekek érzelmi - értelmi - erkölcsi fejlődésének segítése irodalmi élmények nyújtásával.

Feladataink:

- az irodalmi anyagok igényes válogatása,
- az anyanyelv megismertetése,
- irodalmi érdeklődés felkeltése,
- a gyermeki képzelet felkeltése.

Az irodalmi nevelés az óvodai nevelés egészét átható folyamat. A napi tevékenységek során kihasználjuk a különböző helyzeteket és rövid versekkel, mondókákkal ismertetjük meg a gyermekeket. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese – képi és konkrét formában – esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, és megfelelő viselkedésformákat.

- A 3 - 4 évesek irodalmi anyagát eleinte a népi mondókákból, ritmikus versekből, egyszerű mesékből állítjuk össze, később bővebb szerkezetű állatmesékkal, népmesékkal ismertetjük meg őket. Ebben a korban nagy jelentőségük van a mondókáknak, simogatóknak, tapsoltatóknak, lovagoltatóknak, különböző ölbeli játékoknak, hiszen ritmusuk, lüktetésük, az óvónő testmelege biztonságot nyújt számukra. Együtt ismételtetjük a ritmikus, rövid sorokat. Az ilyen mondókákat, verseket már a beszoktatás első napjaiban is alkalmazzuk, hogy megismerjük gyermekeinket, és érzelmileg közel kerülhessünk hozzájuk.

A mese olyan eszköz a kezünkben, amely hatására a gyermekhez még közelebb tudunk kerülni. Többször hallott mesét a gyermek többször átéli, azonosul a szereplőkkel és eljátssza a számára legvonzóbb részletet belőle.

Éppen ezért a kisebbeknek nagyon sok egyszerű, állatmesét mesélünk, hiszen az állatokat nagyon szeretik a gyermekek. Biztosítjuk számukra a mesei kellékeket, ők még igénylik is azokat.

- A 4 - 5 éves gyermekekben már kezd kialakulni az irodalom iránti szeretet igénylik, és teljes mértékben átéli a mesét, már óvónő segítségével megjelenítik annak tartalmát, bábjátékok rögtönzésére is képesek.

A rövid versek, mondókák mellett már képesek hosszabb, tartalmasabb versek ismételtetésére. Ezért különös hangsúlyt fektetünk az irodalmi anyag kiválasztására, figyelembe vesszük a gyermek élményeit, tapasztalatait. A meséhez szükséges kellékeket a gyermekek bevonásával készítjük el figyelembe véve azt, hogy ők a meséből melyik részletet tartják a legfontosabbnak.

- Az 5 - 6 - 7 évesek verskészletét mondókákból, kiolvasókból, rímjátékokból, verses mesékből, találós kérdésekből állítjuk össze, ügyelve arra, hogy a gyermekek élményeihez kapcsolódjanak. Mesekészletüket úgy válogatjuk össze, hogy az állatmesék mellett tartalmazzon tündérmeséket, tréfás - és mű meséket, igazmondó történeteket. Több napon áttartó meseregényekkel is megismertetjük őket, amit izgatottan várnak.

Lehetőséget kínálunk számukra egy - egy óvónő vagy gyermek által kitalált történet befejezésére, a mesék dramatizálására, a szükséges kellékek előállítására.

Minden napi élmény a gyermekek számára az elalvás, pihenés előtti mese. Nagyon szeretik, szívesen hallgatják, az elalvás előtti nyugodt légkör megteremtéséhez szükséges.

A meseszereplők jellemző tulajdonságai alapján közösen keressük meg a mese vagy egy - egy szereplő erkölcsi mondanivalóját.

Valamennyi gyermek számára olyan verseket, meséket keresünk, amelyek közvetítik a természet szépségét, annak megszerettetését. Biztosítjuk a mesemondáshoz szükséges csendes, nyugodt légkört, hogy érzelmileg képes legyen a gyermek bele - átélni az eseményt.

A gyermekek a mese, vers, bábozás, dramatizálás által tanulják a helyes beszédet. Nagyon sok, új fogalmakkal találkoznak, melynek értelmezése az óvónő feladata. A bábjáték, a dramatizálás lehetőséget kínál arra, hogy kibontakoztathassák önmagukat, kiválóan alkalmas eszköz a beszédhibák javítására. Lehetőséget biztosítunk a saját vers, illetve mesealkotásra, amely az önkifejezés egyik módja.

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat feltáró mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Az anyanyelvi nevelés, valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az anyanyelvi nevelés célja:

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése. Óvodánkban heti egy alkalommal logopédus foglalkozik a beszédhibás gyermekekkel.

Feladataink:

- a gyermekek kérdéseire mindig helyesen válaszoljunk,
- a feltett kérdéseinkre türelmesen várjuk meg a választ,
- a beszédhibás gyermekekkel tapintatosan bánjunk,
- a gyermekek szókincsének bővítése, gyarapítása.

Az irodalmi anyag válogatásakor gondolunk a heti bibliai történet üzenetére is. Olyan meséket választunk, amelyeknek tanulsága, hangulata nem zavarja meg keresztyén szellemű nevelésünket.

Az egyházi verseket keresztyén ünnepi alkalmakra tervezzük. Ezek megtanulását a többi versektől külön segítjük, hogy ne keveredjen össze a gyermekek képzeletében.

4. 3. 2 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Zenei nevelésünk célja:

- A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadására való képesség megalapozása.
- A közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése, ami fejleszti a gyermekek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Ezáltal jussanak minél több olyan zenei élményhez, ami megalapozhatja zenei anyanyelvüket.
- „Kodály Zoltán ezt írta: A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele: lelki vérszegénységben él és hal. Teljes lelki élet zene nélkül nincs. Vannak a léleknek régiói, amelyekbe csak a zene világít be.”
- Fontosnak tartjuk a gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztését.
- Zenei képességfejlesztéssel párhuzamosan a gyermekeink örömmel, érzelmi gazdagsággal, felszabadultan énekeljenek
- Alapvető legyen, hogy a megfelelő légkör biztosítsa az érzelmi motiváltságot. Az ének, a zene segít ebben, hiszen a dal ritmusa, lüktetése önmagában is mozgásra serkent.
- Célunk, hogy az Evangélikus Óvodánk keresztyén szellemisége a zenei nevelésen keresztül is áthassa az egész napot. Egy adott tevékenységi formához

hozzákapcsolhatunk egy - egy éneket, és kihasználhatjuk azok rendszeres visszatéréséből adódó lehetőségeket, pl. - imádság előtti és utáni ének

- lecsendesítő ének
- étkezés előtti és utáni énekek
- elalvás előtti és utáni
- Naponta annyi időt szánunk az éneklésre és annyi feladatot gyakorlunk, amennyit a gyermekek érdeklődése lehetővé tesz.
- A gyermekek zenei hallását és ritmusérzék fejlesztés feladatait úgy tervezzük, hogy mindig pontosan tükrözze, kit milyen területen kell fejleszteni, honnan és hová szeretnénk eljuttatni.

Feladatunk:

- A felhasznált zenei anyagos igényes, életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő válogatása.
- A 3 - 6 - 7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei készségfejlesztő játékokkal.
- Az evangélikus zenei anyanyelv felhasználásával a teljes lelki élet kialakítására törekszünk.
- Megismertetjük a gyermekeket népi gyermekdalokkal, mondókákkal, énekes játékokkal, gyermekdalokkal. 3 - 4 éves korban főleg ölbeli játékokat ismertetünk meg. A szeretet - kapcsolat a biztonságérzet kialakításának egy - egy láncszeme az arc - kéz - ujj és a lovagoltató játék. Elterjedt zenei nevelést segítő szakirodalom: Forrai Katalin: Ének az óvodában alapján történik. 4 - 5 hangból álló énekes játékokat játszunk. A játék közben megismertetjük az alapfogalmakat.
- Bemutatjuk a halk - hangos beszéd, mondóka, ének közötti különbséget. Megismertetjük a környezet hangjait, a különböző hangszerek hangszínét.
- Rácsodálkozunk a szépre. Érzékeltetjük a gyermekek nevét, jelét stb. Naponta biztosítunk énekes zenei élményt.
- A keresztyén énekeink kiválasztásánál éppen úgy követelmény a hangterjedelem figyelembevétele, mint más gyermekdaloknál. A keresztyén énekeink tanítását nem tanítjuk a népi gyermekdalokkal együtt, erre külön alkalmat teremtünk.

- 5 éves gyermekeket megismertetjük a csigavonal, hullámvonal, és szerepcserére épülő énekes játékokkal. Lehetőséget biztosítunk az önálló éneklésre, a halk - hangos, magas - mély hangok közötti különbség gyakorlására. Bemutatunk néhány népi ritmushangszert, aminek használatával ismételhetik az egyenletes lüktetést a mondókák, dalok ritmusát.
- Rámutatunk arra, hogy a hangszerek hangja Istentől való ajándékok. A keresztyén ember számára az egyházi ének egyúttal olyan imádság, amely Istent magasztalja.
- 6 - 7 éves gyermekekkel megismertetünk 4 - 7 új mondókát, 14 - 18 új énekes játékot és a 3 - 4 alkalomhoz illő műdalt. Ebben a korban már bonyolultabb játékokat választunk, mint pl.: a párcsere, kapus, hidas, fogyó játék. Megismertetünk olyan egyszerű táncos lépéseket, amit a felnőtt minta utánzásával követni tudnak.
- Egyre több lehetőséget biztosítunk az egyéni éneklésre, ahol gyakorolhatják a tiszta éneklést a gyermekek. A hallásfejlesztést elősegítő fogalom párokat összekapcsoljuk a tempóváltoztatással vagy dallambújtatással. Az ügyesebb gyermekeknek lehetőséget adunk az egyszerű népi hangszereken való játéokra.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.

A zenei nevelést kötött és kötetlen formában szervezzük. Az énekes játékokat kötött jelleggel, főleg az udvaron vagy a délelőtti levegőzés előtt tartjuk, így biztosítjuk a játék folyamatosságát. A zenehallgatást a különböző tevékenységekhez kapcsoljuk.

4. 3. 3 Rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézi munka

Gyermekkorban az érzéki megismerés a fő szerep, ezért a gyermek főképp képekben fogja fel a világot. A világ, képi megismerése, a személyiségfejlesztés fontos eszköze, így mindent el kell követnünk, hogy a vizuális élmények ne kerüljék el a gyermeket, s hogy ezekre ábrázolás formájában is válaszolhasson.

Az ábrázoló tevékenység az önkifejezés és a finommotorikus fejlesztés fontos lehetősége.

Tehát az ábrázolás a gyermekek számára az önmegvalósítás, önkifejezés eszköze.

A tevékenység célja: a gyermekek élmény - és fantáziavilágának képi szabad önkifejezése. A gyermekek tér - forma - szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük a szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Feladataink:

- gyermeki tevékenység feltételeinek megteremtése,
- tevékenység szervezeti formáinak biztosítása,
- tervezhető tartalmak fejlesztése.

Gyermeki tevékenység feltételeinek megteremtése

Legfőbb feltétel, hogy minél több alkalmat adjunk a gyermekek számára az élményszerzésre. A felnőtt közreműködése is szükséges ahhoz, hogy a gyermekek megtanulják észrevenni az Isten által teremtett világ és az ember harmóniájában azt, ami gyönyörködtető, ami esztétikus. Tevékenységünkhöz hozzátartozik, hogy élményszerűen ismertetjük meg a gyermekekkel a szín – tér és formavilágot, az anyagok természetét, technikákat, amelyekkel kifejezhetik elképzeléseiket, érzelmeiket, gondolataikat. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására. Fontos gyermekeinkkel megismertetni és szemléltetni a közeli lakóhelyünk és hazánk szimbólumait. A másik feltétel, hogy az ábrázoló - festő kívánságoknak egész nap folyamán teremtsük meg a feltételeit. Biztosítjuk, hogy a csoportszobában megfelelő hely legyen az alakító - alkotó tevékenységekhez. A gyermekek kényelmesen elférjenek az asztalnál, a játszó gyermekek ne zavarják őket. Az eszközöknek állandó helye van, ahol a gyermekek elérik. Megteremtjük a nyugodt légkört, ahol szívesen kapcsolódnak be a tevékenységbe, ahol elegendő idejük van az alkotásra. Így kap készítményt arra, hogy élményeit rajzában, festményeiben megjelenítse. Hiszen szeretetteljes légkörben lehet csak alkotni, önmagunkat kreatívan kifejezni.

Tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

A gyermekek alkotó kedvét nem szorítjuk szűk időkeretre. A hét minden napján biztosítjuk az ábrázoló tevékenységet, mely a mindennapi játékba integrálódik. Mikro csoportos formában (6 - 8 gyermek részvételével) szervezünk kötetlen formájú tevékenységet. Ebben a szervezeti formában biztosítjuk az egyéni segítségnyújtás lehetőségét a játék irányítása mellett

Tervezhető tartalmak fejlesztése

A témavezérlés az adott évszaknak megfelelően, az éppen közeledő ünnepekhez, alkalmakhoz, kirándulásokhoz, egyházi eseményekhez, illetve a hallott versekhez, mesékhez, bibliai történetekhez kötődnek.

A 3 - 4 éves gyermekeknek biztosítjuk, hogy játékosan ismerkedjenek az anyagokkal, eszközökkel, különböző technikákkal. A tevékenységeket a képalakítás, plasztikai munka, építés köré szervezzük. Lehetőséget adunk az érdeklődésüknek megfelelő, de korukhoz mért technikák alkalmazásához. Elősegítjük, hogy a gyermekek képalakításkor eljussanak szórt elrendezéstől, a képelemek, részformák elemeinek egymáshoz rendeléséhez. Felfedeztetjük a különböző tárgyak formáit, alakzatait, megismertetjük őket az anyagok alakíthatóságával. Gyönyörködünk a már elkészült munkákban.

Leggyakrabban használt technikáink: ragasztás, festés, rajzolás, nyomat készítés, papírtépés, gyurmázás, rajzolás.

Felhasználható eszközeink: zsírkréta; puha vastag hegyű színes ceruza; ecset, ill. a technikák által alkalmazott anyagok, eszközök.

4 - 5 éves korban bővítjük a gyermekek számára az ábrázoláshoz felhasználható anyagok ismeretét, ill. az azokkal történő különböző technikai eljárásokat. Megjelennek a nyírás, ragasztás formái, a különböző színű, méretű, felületű, papírból készült munkák. Rajzoláskor már vékony hegyű színes ceruzát, filctollat is használnak a gyermekek. Gyurmázás során próbálunk minél több formát létrehozni. Feldolgozásra kerülnek a séták, kirándulások során összegyűjtött különböző természetes anyagok (gally, toboz, kavics) ill. textil, fonál, bőr darabkák. A gyermekek alkotásaiban szerepet kapnak a személyes élmények, benyomások, elképzelések az óvodában, ill. óvodán kívül látottakról, hallottakról. Megjelenik a részformák, tagoltabb formák alkalmazása. Segítenek a dramatizálásban, bábozásban, játékban felhasználható eszközök elkészítésében. Részt vesznek a különböző alkalmakra készülő ajándéktárgyak létrehozásában. Az alapszínek mellett egyre több színárnyalatot ismertetünk meg a gyermekekkel.

5 - 6 - 7 éves korban a megismert eszközöket, technikákat bátran használják, tökéletesebbé válnak azok alkalmazásai. A varrás, karcolás, viaszkarcolás, papírbatik megjelenése mellett az agyag használat is előtérbe kerül. Természetesen az anyag és eszköz használat, a technikák alkalmazása lehetőséghez mérten bővíthet, változhat.

Alkotásaik során egyre részletesebb megfigyelésen alapuló díszekben gazdag megjelenítést alkalmaznak. Felhasználjuk a mesék, versek, dalok képzeletet megindító, élményszerű emlékképeit, ill. a spontán és irányított megfigyelés mély benyomást keltő élmény nyújtotta lehetőségeit. Az alkotó munkához szükséges eszközöket, anyagokat már otthoni környezetből

is összegyűjtik, ötleteik vannak azok felhasználására. Ünnepek közeledtével igényük van az ajándéktárgyak elkészítésére, melyet örömmel készítenek a kívánt személynek. Ellátogatunk az óvodánk közelében található múzeumokba, ahol az éppen aktuális kiállítás keretében gyönyörködünk az alkotásokban.

4.3.4 Mozgás

Célunk: A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában, a gyermek tájékozódásának, alkalmazkodó képességének fejlesztése.

Feladataink:

- A mozgásos játékok, tevékenységek összeállítása,
- szervezeti formák megteremtése.

1. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

2. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

3. A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

4. A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mozgás az óvodáskorú gyermek lételeme. Biztosítjuk számukra a mozgáshoz szükséges feltételeket, kiemelve, hogy naponta több órát szabadlevegőn mozoghassanak.

Tervezéskor figyelembe vesszük a gyermek életkorát, fejlettségét. Úgy állítjuk össze a mozgásanyagot, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek megfelelő gyakorlatot.

A kisebbek szabad- és irányított mozgásos tevékenységében a természetes nagymozgások fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt.

Velük a sík -, és térbeli akadályokat, alakzatokat, kézi szerek használatát, egyszerű ugrásokat, szökdeléseket gyakoroljuk. Biztosítjuk számukra a társakkal végzett együttmozgás tapasztalatainak gazdagításával, a másik észlelésének, az önfegyelem, alkalmazkodás, elősegítése.

Biztosítjuk számukra a kúszáshoz, mászáshoz, bújáshoz, egyensúlyozáshoz szükséges teret és eszközöket.

Az irányított tevékenységek lehetőséget kínálnak az egymáshoz való alkalmazkodás alapvető szabályainak kialakítására. Fontosnak tartjuk az együtt mozgás megalapozását, mert elengedhetetlen feltétele az egyforma lépésekkel való járásnak, futásnak. Megismertetjük különböző szereken való fel - lemászást, a szerek alatti átbújást, próbálkozhatnak a test hossz tengelye körüli gurulással.

A játékanyagot futó-, és fogójátékokból állítjuk össze ebben a korban, hiszen egymáshoz kell alkalmazkodniuk (társak meg - kikerülése).

A gyermekekkel együtt végezzük a gyakorlatokat, játékokat, lehetőséget kínálva a mintakövetésre.

A nagyobbak mozgása egyre összetettebbé válik, egyensúlyérzékük egyre biztosabb lesz. Ebben a korban a finom mozgások fejlesztését hangsúlyozzuk, a szabad játék során számtalan lehetőség kínálkozik számukra (pl. építés, gyöngyfüzés, varrás, barkácsolás, stb.).

Az egyszerű ugrós gyakorlatokat kibővítjük a magas -, és távolugrással. A futó, fogójátékok mellett sor-, és váltóversenyeket is tervezünk számukra. A labdagyakorlatok során gyakorolhatják a labdavezetés és a dobások technikáját.

A talajtorna során gyakorolják a gurulóátfordulásokat, a különféle szerek megfelelő használatát. Ebben a korban már megismertetjük velük a különböző irányokat elnevezésük szerint (előre, hátra, jobbra - balra stb.) és rendszeresen használjuk.

A nagyobbak részére lehetőség nyílik úszás elsajátítására, de a folyamatos edzést sajnos nem tudjuk biztosítani számukra. Évente egyszer megszervezzük az úszásoktatást

A gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében minden alkalmat kihasználunk a szabadban történő mozgásra.

Az irányított mozgásos tevékenységeket a kisebbeknek heti egy, a nagyobbaknak heti két alkalommal szervezzük meg.

Minden nap az időjárástól függően bent a csoportszobában, és az udvaron egyaránt játékokban gazdag, kellő intenzitású testmozgás keretében (zenére, tornászás, versenyjátékok stb.) próbáljuk beiktatni illetve megteremteni a mindennapos testnevelés feltételeit. A napi 20 - 25 perces, irányított tevékenység mellett természetesen a nap folyamán bárhol, bármikor előtérbe kerülhetnek a mozgásos játékok, ahol a részvétel már a gyermekek érdeklődésétől függ.

4. 3.5 Külső világ tevékeny megismerése

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.

Célunk:

- A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása.
- A természet szépségeinek megláttatása, A természeti környezet megszerettetése - rácsodálkozás a teremtett világ szépségeire.
- A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, magasságbeli, tér és síkbeli szemléletének alakítása.
- Környezettudatos magatartásformálás megalapozása, alakítása.

Alapelvünk: A témakörök feldolgozása során nagy hangsúlyt fektetünk a kötetlen tapasztalatszerzésre, a beszélgetések során a szókincsbővítésre.

Feladataink:

- a 3 - 6 - 7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása,
- új ismereteket szerezzenek, illetve mélyüljenek, rendeződjenek a meglévők, pozitív érzelmi viszony alakuljon ki a természet szépségei iránt (megismerem, megszeretem, megvédem),
- a gyermekek kommunikációs képességeinek emlékezet és gondolkodás fejlesztése,
- ismerjék meg a társadalmi szokásokat, a hazai és a helyi hagyományokat,
- folyamatos és alkalmi, szervezett és spontán megfigyelésekkel tesszük lehetővé, hogy a gyermekek cselekvő részeseként maguk fedezzék fel a világot,
- segítjük önálló véleményalkotásukat és döntési képességeiknek fejlődését,
- az óvodai közösségben, a gyermekek sokoldalú élményeket kapnak, ezért fontos a szülőföld, hazai tájak ismerete, az ott élő emberek, a családi és nemzeti hagyományok

néphagyományok, szokások megismerése, a tárgyi kultúra értékeinek, szeretete, védelme,

- viselkedési formákat sajátítsanak el, érzelmi és erkölcsi viszonyok tisztázódjanak, alkalmazkodó képességük, értékrendjük formálódjon,
- az ismereteket a meglévő tapasztalatokra, élményekre, tevékenységekre építjük, további élményszerzés lehetőségét biztosítjuk, összefüggéseket keresünk, problémákat oldunk meg, elemi következtetésre jutunk, így segítve a fogalmi gondolkodás kialakulását,
- szigorúan ügyelünk arra, hogy ne közvetítsünk előítéleteket, negatív érzéseket, a meglévőket igyekszünk eloszlatni,

A 3 - 6 - 7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása

Az óvodába lépő gyermeket, esztétikus melegséget, szeretet sugárzó környezet várja, ezzel is elősegítjük a beilleszkedést, az óvodai életbe.

A kisebbeket 3 - 4 -5 éveseket előbb a közvetlen környezetükkel ismertetjük meg, megfigyeljük az óvodánk udvarán lévő virágokat, fákat. A környező utcákban, parkban tett rövidebb séták során megfigyeljük az évszakok szépségeit, színeit, az időjárás változásait, és annak hatását az öltözködésünkre. Felhívjuk a gyermekek figyelmét a teremtett világ szépségeire.

Igyekszünk gazdagítani az élősarkunkat az élményszerző során gyűjtött termésekkel, levelekkel, bogyókkal. Ellátogatunk a piacra gyümölcsöket, és zöldségeket vásárolunk. Ezekből később gyümölcssalátát, befőttet és savanyúságot készítünk.

Tapasztalatainkból az évszakok változásaiból albumot állítunk össze, amihez közösen gyűjtjük a fényképeket, képeket.

Ellátogatunk olyan családokhoz, ismerősökhöz, ahol az állatokat is természetes környezetben ismerhetik meg a gyermekek.

Családi képek, albumok nézegetése alkalmat adnak a meghitt és közös beszélgetésekre, a néphagyományok szokások, családi értékek ismeretének birtokába juthatnak a gyermekek és azokat a tevékenységeiben alkalmazza.

A gyermekekkel közösen ellátogatunk a buszpályaudvarra, vasútállomásra, a Duna partra és a Művelődési házba szervezett előadásokra. Az élményszerző séták során gyakoroljuk a helyes gyalogos közlekedést, elsajátítjuk az alapvető szabályokat. Felismertetjük a teher és személyszállító járműveket.

Téli időszakban nagy sétákat teszünk a közeli parkokba, ligetekbe. Megfigyeljük a gyermekekkel a tél jelenségeit. Az udvaron hóembert építünk, és közösen elmegyünk szánkózni.

Nagyobbaknál 5 - 6 - 7 évesek

A szűkebb környezetükön kívül ismerkednek az óvoda tágabb környezetével is. A Duna partra, ligetbe tett séták során megfigyelik az évszakok szépségeit, színeik árnyalatát, az időjárás változását, annak hatását az öltözködésünkre, madarak, fák életére.

Igyekszünk gazdagítani élőskörünket az élményszerzés során gyűjtött termékekkel, levelekkel, bogyókkal, gyümölcsök, amit lehet, felhasználunk (befőtt, savanyúság készítése). Évszaktáblákat készítünk közösen.

Arra törekszünk, hogy a gyermekek csodálkozzanak rá a teremtett világ szépségeire, és igyekszünk velük felfedeztetni az összefüggéseket, az egymásra utaltságot.

Gondoskodnak a csoportban lévő akvárium lakóiról, ágakat hajtatunk, magvakat csíráztatunk, megfigyelve így a fejlődéshez szükséges feltételeket. Lehetőségeket biztosítunk arra, hogy minden jelenséget, állatot, növényt a természetes környezetben, a séták, kirándulások során figyeljünk meg. Ilyenkor a gyermekek összehasonlításokat végezhetnek, és következtetéseket vonhatnak le.

A családnál a szülői tiszteletre, a szülői gondoskodásra, és a családtagok elfogadására hívjuk fel a gyermekek figyelmét.

Ellátogatunk más óvodába, iskolába, művelődési házba, múzeumba vasútállomásra, piacra, boltokba. Megismertetjük őket a felnőttek munkájával. Közlekedéssel kapcsolatos ismereteiket bővítjük, hogy sok információjuk legyen a szárazföldi, vízi, légi közlekedésről. Ismereteiket rendszerezzük.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy kiskertünkben kerti munkát végezzenek a növények ültetésénél, veteményezésnél. A mikro csoportos tapasztalatszerzés lehetővé teszi, hogy beszéljünk a környezetben látható, felfedezhető formák nagyságbeli, mennyiségbeli jellemzőiről.

A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalás és ismeretszerzés során.

A két óvodapedagógus – igény szerint a csoport dajkája is- együtt viszik sétálni a gyermekeket, közös élményeket biztosítanak a gyermekek számára.

A séták során gyakoroljuk a helyes köszönést, megszólítást. Séták során olyan beszédhelyzeteket teremtünk, ahol a gyermekek összefüggően fejezik ki gondolataikat, érzelmeiket, észrevételeiket.

A séták során látottakat, tapasztaltakat együtt dolgozza fel a csoport a foglalkozások alkalmával.

- A természetvédelem környezetvédelem

„Globálisan gondolkodni - lokálisan cselekedni.” - alapelv érvényesül.

Magatartásunkban a környezetre figyelésnek mindennapossá kell válnia. Feladatunk, hogy a gyermekekben kialakítsuk a természethez kötődő pozitív érzelmi viszonyt. Az a gyermek, aki szereti a természetet, az gondoskodik is róla, mert amit szeretünk, azt óvjuk és védjük. Ennek a szokásnak a kialakítását már kicsi korban el kell kezdenünk. A természethez fűződő pozitív kapcsolat kialakításánál is elengedhetetlen feltétel, hogy lehető legtöbbet legyünk a természetben. Közös családi kirándulásokat évente egy - két alkalommal szervezünk.

A kisgyermeknek meg kell tanulnia

- A szemetet a tárolóba tegye,
- óvja, gondozza a virágokat, növényeket,
- figyelje meg, védje a bogarakat, állatokat,
- hogy a természetet az ember óvja, mert az életünk része, de tönkre is tehetjük, ha nem vigyázunk rá.

Nekünk felnőtteknek is ügyelnünk kell arra, hogy a gyermekek előtt mi se rongáljuk a természetet, élő fáról ágat ne törjünk, bogarat ne pusztítsunk el.

4.3.6 A külső világ tevékeny megismerése (matematika)

Célunk: Olyan tevékenységek, cselekvések megteremtése, melyek által matematikai képességeik és logikai készségeik fejlődnek.

Feladataink:

- a gyermek matematikai érdeklődésének felkeltése,
- az elemi ok - okozati összefüggések felismertetése,
- a logikus gondolkodás megalapozása.

A matematikai ismeretekkel gyermekek nap, mint nap kapcsolatba kerülnek.

Megismertetjük velük a világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseivel, tapasztalatokat szereznek azokról.

A mindennapi életben szinte állandóan találkoznak, és természetes módon ismerkednek meg a matematikai kifejezésekkel, fogalmakkal, amelyek egy része beépül beszédükbe.

Olyan tevékenységi lehetőségeket biztosítunk számukra, amelyek során lehetőségük van a megfigyelésre, konstruálásra, ítéletek megfogalmazására, a kreatív gondolkodásra, észrevehetik az azonosságokat, különbözőségeket, összehasonlíthatnak, mérhetnek, számolhatnak, stb.

A foglalkozások alkalmával, fejlesztjük gondolkodásukat, logikai készségüket, megfigyelőképességüket, érdeklődésüket a logikai feladatok megoldásának irányában. Így fejlődik logikus gondolkodásuk, problémafelismerő és megoldó készségük.

Témaköreink:

- Tapasztalat szerzés környezetünk tárgyaival, tulajdonságaival
- Téri viszonyok tapasztalása
- Kiterjedések térben, síkban
- Tapasztalatszerzés tér- és síkmértani formáknál és egyéb törvényszerűségekről.

A matematika jellegű tevékenységeket kötött és kötetlen formában tervezzük óvodai nevelésünkbe, melyhez ismernünk kell a gyermekek fejlettségét, matematikai tapasztalatait, erre építve a további feladatokat, fejlesztési szinteket.

4.5 Hagyományörzés óvodánkban

A hagyományörzés és a népi tevékenységek tudatos beépítése a nevelői munkánkba érzelmi, esztétikai, erkölcsi keresztyén ezen belül a hazaszeretetre nevelésen keresztül valósul meg óvodánkba. Nem külön témaként értelmezzük, hanem a nevelés komplex részeként beépítjük ünnepeinkbe, hétköznapijainkba, irodalmi kezdeményezésbe, barkácsolásba / termésekből eszközkészítés: állatok, csutkababa), szabadidőben: könyvnezegetés (népviselet, különböző gazdasági munkákról: mezei, erdei,) főzőcske, gyermeklakodalmas, zenei nevelésnél: népdalok, gyermekjáték dalok tanítása, mozgásos játékok tanítása évszakhoz kapcsolódóan.

Népszokások és a hagyományörzésekhez kapcsolódó együttes átélt tevékenységek, ünnepek a közös élmény erejével próbáljuk gyermekeink komplex személyiség fejlődését.

Ezen belül a közös alkotás öröme – közösségformáló erő:

- Lehetőség nyílik a kreativitás kibontakoztatására
- Barkácsoláson keresztül a manuális készség kibontakoztatására
- Ismeretbővítés, szókincsgyarapítás – értelmi, anyanyelvi nevelés
- Közösen átélt ünnepek és az ehhez kapcsolódó szokások érzelmi kötődést jelentenek – nemcsak esztétikai, hanem erkölcsi érték is, hazaszeretet – nemzeti identitás tudat alakulását segíti elő.

- Dalos játéknál – zenei anyanyelv megalapozás: hallásfejlesztés, érzelmi motiváció
- Mozgásos játékok – testi nevelés az egészség fejlesztés keretében, értelmi nevelés a szabályok betartásával.

4.5.1 Évszakok és természet

Az ünnepek, és a néphagyományörzés óvodánkban igen szorosan összekapcsolódik. A népszokások óvodánkban az egyházi ünnepekhez és az évszakok változásaihoz kapcsolódnak. A magyar népszokásban jeles napként tartjuk számon azokat az ismert ünnepeket, melyeket az óvodában is megünnepelünk. A jeles napok az őszi, téli, tavaszi, és nyári napforduló köré csoportosulnak.

Az évszakok változásait óvodánkban, a csoportokban a „Csoda-fa” átváltoztatásával jelezzük. A fa és környékének átváltoztatása egy olyan látvány a gyermekeknek, amelyben rögzülhet a kint látott- megélt élmény, valamint a tapasztalat képe. Tehát ezek a szimulációs helyzetek minden évszakhoz kapcsolódóan, olyan élőképek rögzítését teszik lehetővé, melyben szintén észrevétlen, játékos módon tanul a gyermek: látvány, cselekmény és élmény együttesen hat.

4.5.2 Téli ünnepkör tevékenységei (népszokások és néphagyományok vonatkozásában):

- Ez az ünnepkör a téli napfordulóhoz kapcsolódik, ide soroljuk egyházi ünnepeinket: advent, karácsony, vízkereszt
- Jeles napjaink még: december 6. Mikulás ünnepe (Miklós nap) – ajándék várás- meglepetés készítés, december 13 Luca napján búza elültetése. Ez kizöldell karácsonyig – új élet és megújulás jelképe.
- Újévi köszöntő mondókák
- Farsangi előkészületek: vidámság, multság, játékos készülődés mind három csoportban. Farsang–jelmezes felvonulás szervezése óvodánkban.

4.5.3 A tavaszi ünnepkör tevékenységei (népszokás- néphagyományok tekintetében):

Ez az ünnepkör nagyjából a tavaszi napéjegyenlőség időszakához kapcsolódik. Az egyik része a nagyhéti – húsvéti ünnepkör, a másik a májusi- pünkösdi ünnepkör. A Csoda-fa átváltozása: A csoportszobába mi is átváltoztatjuk a fát és környékét- a természet megújulását jelezve.

- A csoportszobában palántavetés, rügyezettetés, hajtatás.
- Nagyböjt hamvazószerdától – húsvétig tart. – egyházi oldalról a böjt lényegének hangsúlyozása (már nincsenek húsvétig multságok).

- Húsvét (egyházi jellege mellett) helyi szokások: locsolkodás, tojás festése. A locsolkodás a megtisztulás, a tojás a termékenység jelképe. Óvodánkban még hely szokásként vettük fel, hogy a „húsvéti nyuszi” az udvaron ajándékokat rejt el, és az óvodásainknak kell megkeresniük.
- Május – pünkösöd
Májusfa felállítása az udvaron közösen a gyermekekkel- közös éneklés és mondókázás a fa körül, pünkösdi királyné választása- pünkösdlő eljátszása- ehhez kapcsolódó népdalok, dalos játékok, népi táncok eljátszása.

Jeles napjaink még: az anyák napjára és gyermeknapra való készülődés, kirándulások szervezése.

4.5.4 Nyári ünnepkör tevékenységei (a népszokás- néphagyomány tekintetében):

Ez az ünnepkör a nyári napforduló időszakához kapcsolódik.

- Június 24. nyári napforduló a legrövidebb éjszaka. Azt tartja a mondás: megszakad a búza töve, megkezdődik a gabona érése.
- Aratás: közös beszélgetés a gyermekekkel, hogy régen nem géppel, hanem kézi erővel arattak. Képek bemutatása, munkaeszközök, Zenehallgatás: népdalok
- Augusztus – új kenyér ünnepe – búzakoszorú készítése.
- Beszélgetés arról, hogy hogyan készül a kenyér, és milyen finom és friss az illata.
- Tájéegismerő kirándulások szervezése –és ehhez kapcsolódó növényi, állati mondókák vagy játékok, énekek, dalos játékok játszása, vagy egy- egy növény jellegzetes formájáról, tulajdonságáról való beszélgetés. (pl rozmaring –a mennyasszony fejére fontak belőle koszorút.)

Jeles napunk még: a nagycsoportosok ballagása, és a tanévzáró istentisztelet.

4.5.5 Az őszi ünnepkör tevékenységei (a népszokás – néphagyomány tekintetében):

Őszi népszokások az őszi napéjegyenlőséghez kapcsolódnak, ezek főleg a gazdasági élet ünnepei, betakarítások, szüretetek, lakodalmak ideje.

- Betakarítások-szüretetek, kukoricatörés, krumpli ásás. – ha mód van rá, együtt megnézzük a gyermekekkel, esetleg részt is veszünk

- Nyílt szüreti mulatság szervezése óvodánkban- a szőlő feldolgozásával (préseléssel, mustkészítéssel) ismerkednek a gyerekek. Közös táncház szervezése a szülőkkel.
- Nagycsoportban szüreti felvonulás szervezése a többi csoport bevonásával

Jeles napjaink: tanévnyitó istentisztelet, őszi kirándulások szervezése.

A szokások és hagyományok színesebbé és örömtelibbé teszik az óvodánk hétköznapijait. A jeles napok kiemelésével óvodásaink, és kis közösségünk nyitottabbá válik a szépre, a régi dolgok megismerésére.

4.6 Az óvodai hitoktatás célja, feladatai, helye az óvodai nevelés egészében

Az óvodai hitoktatás célja:

- A 3 - 6 éves gyermek keresztyén nevelésén keresztül történő harmonikus lelki fejlesztés.
- A bibliai történetek, az imádság és az ünnepek szeretetteljes, bensőséges légkörével a megfelelő érzelmi biztonság kialakítása.
- A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő igei üzenetek megfogalmazása.

Távlati céljaink:

- A gyermekek életútjának megalapozása, koruknak megfelelő döntéshez való segítség.
- A keresztyén hit ismereteinek elsajátítása.

A hitoktatás feladatai:

- A gyermeki érdeklődés, rácsodálkozás, felismerés elsajátítása, elplántálása úgy, mint a személyválogatás nélküli szeretet, megbocsátás, önzetlenség, ragaszkodás.
- Az óvodai hitoktatás épüljön be az oktatói + nevelői munka egészébe, és a 3 - 6 éves gyermek alapvető tevékenységi formáihoz igazodjon (játék, tanulás, munka)
- Fogja át az óvodás gyermek személyiségének egészét, vagyis a keresztyéntanítás terjedjen ki az érzelmi (emocionális), közösségi (szociális), valamint testi (szomatikus) szférákra egyaránt.

A hitoktatás tartalma:

Válogatott bibliai történetek, - a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve - képezik a hittanfoglalkozás anyagát.

A 3 éves időszak alatt 20 - 25 történettel ismerkednek meg a gyermekek. Ez is azt jelzi, hogy nem a biblikus információk mennyisége a döntő, hanem azok lelki, érzelmi tartalma.

Majdnem minden történethez általában kapcsolódik koreográfiával kísért énekanyag. Ez teszi élvezetesebbé és változatosabbá a gyermek számára a foglalkozást.

Az énekek rendkívül fontos részei a foglalkozásnak. A válogatásnál: a Jertek énekeljünk, a várpalotai összeállított énekanyag és az orosházi gyűjtemények voltak segítségünkre.

Az énekek kiválasztásánál főbb szempontjaink: a gyermekek hangterjedelmi adottságai, értelmi fejlettségük és a mozgásigényük voltak. A zenehallgatási darabokat nem a megtanítás szándékával mutatjuk be, hanem az érdeklődés, a rávezetés, a lelki és esztétikai élmény miatt. A kezdeményezéseken és foglalkozásokon tanult énekeket a nap folyamán bármikor énekelhetjük.

Módszereink - hogyan tanítsunk?

A gyermekek nyelvére lefordítva változatos módszerekkel és szemléletes eszközökkel, de arra ügyelve, hogy az igazi üzenet legyen a középpontban.

Egy - egy történetet érdemes körbejárni több héten át más - más nézőpont választással, változatos szemléltetéssel, játékos ismétléssel, ábrázolással erősödik meg az igei üzenet.

Az óvodás gyermek életkori sajátosságai szabják meg a módszerek, a szemléltető eszközök használatát. Azon kívül döntő szerepe van a személyének is. Hisz mindannyian különbözőek vagyunk, más - más ragadja meg a gyermeket általunk.

Elbeszélés, vagy leírás. A legtöbbet használjuk a bibliai történetek elmondásánál. A lényeg, hogy minél mélyebb hatást gyakoroljunk hallgatóságunkra, a gyermekekre. Gesztusaink, mimikánk, átélésünk egyaránt fejezze ki a történet tartalmát.

Magyarázatra van szükség egyes először hallott szavak, kifejezések érintésénél (angyal, böjt, áldás)

Szemléltetés vagy bemutatás, melyeket nagy gonddal kell kiválasztanunk lehetőségeinkhez képest. Úgy helyezzük el a gyermekeket, hogy mindegyikük lássa a szemléltető eszközt. Az eszközök megnézhetőek, kézbe adhatóak, valamint lényegre szorítókozóak legyenek. Ne csak kész szemléltető eszközöket: flanel képeket, leporellókat, diavetítőt használjunk -, hanem magunk is készítsünk szemléltető eszközöket: síkbábok, ujjbábok, terepasztal, leporellók készítése.

Beszélgetés: mely épülhet a gyermekek élményeire, spontán kérdések megbeszélésére.

Gyakorlás: általánosan használt módszer, készségeket, képességeket fejlesztünk általa. Követelménye a rendszeresség, pl. aranymondásoknál, énekeknél. Kicsiknél változatos gyakorlási módokat találunk ki.

Az ellenőrzés és értékelés: dicséretes és hibajavítások formájában ölt testet.

A hitoktatás szervezeti formái

Kiscsoportban: kötött és kötetlen foglalkozás - nem erőltetve valamennyi gyermek részvételét, hanem tiszteletben tartva a kicsik önkéntességét.

Középső és nagycsoportban: kötött és kötetlen formában.

Kötött formában akkor, amikor új történetet veszünk, és ehhez kapcsolódó aranymondást tanulunk. Ilyenkor minden gyermek számára egyszerre kezdődik és fejeződik be, de nem merev módon.

Kötetlen formát akkor választjuk, ha már átismételjük a történetet. Lerajzolhatják, barkácsolhatnak (pl. teremtés) vagy el is dramatizálhatják a történeteket.

4.7 A munka

Munkajellegű tevékenységek

A munka ebben az életkorban szervesen összefonódik a játékkal, a személyiségfejlesztés fontos eszköze. A munkára nevelés fontos szempont az óvodai életben, szervesen beleépül a mindennapi tevékenységsorozatokba. A gyermekek fejlettségi szintjéhez igazítjuk korcsoportonkénti feladat-megjelöléssel.

Cél:

Arra kell törekednünk, hogy a gyermeknek ne legyen kényszer a munka, hanem pozitív élményeken keresztül élje meg.

A gyermeki tevékenység megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését.

A munkatevékenység lehetőségeinek megteremtése és a gyermekmunka megszervezése értékes nevelő, fejlesztő lehetőségeket biztosít számukra. A gyermekek nem csak saját cselekvésük hatását tapasztalhatják meg általa, hanem szemmel látható, kézzel fogható eredményeket beépíthetik a társadalomba való beilleszkedés az „életre való felkészülés” szempontjából.

Meghatároztuk a munkára nevelés területén adódó feladatainkat

- Lehetőséget kell adnunk a gyermeknek olyan munkák elvégzésére, amelyek fejlesztik képességeiket, gazdagítják egész személyiségüket.
- Törekednünk kell arra, a munkavégzés során tudatosodjon a gyermekben, mikor játszanak, és mikor végeznek eredményt létrehozó munkát.
- A gyermekeknek természetes vonzó legyen a munkába való bekapcsolódás - belső motiváció készítse erre.
- Tanulják meg tisztelni a munkát, végző embert.
- A balesetvédelmi, higiéniai szabályokat tartsák be.
- Pozitív viszony alakuljon bennük a munkavégzéssel kapcsolatban.

A munka a tapasztalatszerzésnek, az együttműködési készségeknek, céltudatosságnak, önállóságnak és önfegyelemnek az alakítója.

Óvodánkban minden korcsoportnál fontosnak tartjuk az önkiszolgálást, naposságot, testápolást, öltözködést, étkezést, környezetgondozást.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

- A 3 - 4 évesek figyelemmel kísérik a kis kertünk és csoportszobánk növényeinek gondozását. Tavasszal segítenek a veteményezésben, ősszel a falevelek összegyűjtésében. A gyermekek erejükhöz mérten részt vesznek a csoport rendbetételében, átrendezésében (pl. asztalok átrendezése, szőnyeg felhajtása) Részt vesznek a játékok összeszedésében, elrakásában. Apróbb feladatokat szívesen vállalnak és elvégzik azt (pl. kenyér kínálása, seprű behozatala).
- A 4 - 5 éves gyermeknél bevezetjük a naposi munkát. (pl. kenyér kínálása, öltöző, mosdó rendjének ellenőrzésénél). A gyermekek együtt végzik az alkalomszerű, ismétlődő munkákat, mint a játék elrakása, csoportszoba átrendezése, rendbetétele, tevékenységekhez használt eszközök kiosztása, összeszedése. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy mi magunk is példát mutassunk a gyermekeknek.
A gyermekek segítenek a szobanövények locsolásában, élősarok ápolásában bővítésében. Tevékenyen részt vesznek az udvar gondozásában (pl. ősszel levelek söprése, gereblyézése).

- Az 5 - 6 éves korban ugyanezek a munkajellegű tevékenységek vannak, de itt már azt hangsúlyozzuk, hogy a gyermekek maguktól ismerjék fel az adott szituációban a munka elvégzésének szükségességét.

A munkák megtervezésekor figyelembe vesszük az óvoda tárgyi és személyi feltételeit. Nekünk, óvónőknek és dajkáknak egyaránt nagy a felelősségünk a gyermekek munkára nevelésében, hiszen a gyermekek előtt végezzük munkánkat, mintát adva számukra.

A munka jellegű tevékenységekben segítőtársunk lehet a szülő is. Bemutatjuk munkahelyüket: pl. műhelyük, kertjük, üzletük megismertetésével. A családok bemutatásán túl, bevonjuk a barkácsoló szülőt az eszközök javításába, készítésébe. A nagyszülők régi mesterségekkel ismertethetnek meg minket: lekvár főzés, befőzések, savanyítás, zöldségek elrakásával.

V. Nevelés kerete és a csoportszervezés

1. A folyamatos napirend

A játékidő meghosszabbítása érdekében a tevékenységeket nem választjuk el egymástól, a játékkal szoros egységet alkotnak.

Napirend

6.30 - 12.00-ig játék

- rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézi munka
- tízórai (folyamatos befejezése 9.30)
- spontán tapasztalat - (ismeret) - szerzés
- irányított tevékenységek
- játék az udvaron, séta

12.00 - 15.00-ig étkezések, pihenés

- ebéd
- pihenés előtti mese, pihenés
- folyamatos felkelés, játék
- uzsonna

15.00 - 16.30-ig

- játék

Ez a napirend rugalmasságával lehetővé teszi, hogy egyéni tempó, teljesítőképesség igény szerint végezzék a gyermekek a tevékenységeket. A játszó gyermekeknek nem kell abbahagyniuk a játékot, ha behozzák a tízórait. Akkor étkeznek, ha „kijátszotta” magát. A napot nagy intervallumokra bontottuk, kevés tevékenység idejét határoztuk meg (kezdet, befejezés) ez azonban feltétlenül szükséges, mert a folyamatosság nem eredményezhet anarchiát.

Meghatároztuk:

- az étkezések kezdetét,
- délutáni felkelés legkorábbi idejét (14. 30).

2. Csoportszervezés

Óvodánkban a gyermeklétszámból adódóan osztatlan csoportokat hoztunk létre. A csoportok jellegének kiemelése céljából mindhárom csoportnak nevet adtunk.

Kiscsoport: szivárvány

Középső csoport: napsugár

Nagycsoport: báránka

VI. Partnerkapcsolataink

1. Együtt a szülőkkel – szülő, mint partner

A szülőkkel való kapcsolattartás nagyon fontos számunkra mind a hitoktatás, mind az óvodai nevelés szempontjából.

Formái:

- Első találkozás jelentkezéskor (beszélgetés, óvodánk bemutatása).
- Időnkénti vagy rendszeres rövid találkozás (amikor a szülő elkíséri a gyermeket az óvodába).
- Lehetőség biztosítása az óvodai élet betekintésébe, nyílt nap.
- Szülői értekezlet, fogadóóra, ünnepélyek, évnyitó vagy évzáró ünnepély, Istentisztelet, karácsonyi ünnepély.
- Családi nap
- Közös munka: takarítás, közös kirándulás stb.
- Szeretetvendégség.

- Családlátogatás.

2. Partneri kapcsolat a szülő és az óvónő között

- Közösen érzünk felelősséget a gyermekért a nevelésben.
- Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait és az együttműködés során érvényesítjük a segítségnyújtás családhoz illesztett formáit.
- Fontos számunkra a bizalom, nyitottság és a közös célok, feladatokon alapuló meleg, türelmes, megértő emberi kapcsolat.
- Megpróbálunk minél több olyan alkalmat teremteni, ahol nyílt egymást segítő kapcsolat alakulhat ki.
- A gyermekekre is partnerként nézünk, hiszen neveljük őket és nem a saját képünkre, formáljuk. Gondoskodunk arról, hogy a szülők és a dolgozók viszonyát a kölcsönös tisztelet és elismerés jellemezze.
- Nap, mint nap biztosítjuk őket arról, hogy érdeklődésüket, részvételüket (bármiben) értékeljük.
- Összejövetelünket (kirándulás, szülői értekezlet, ünnepély) mindig a szülőknek megfelelő időpontra tervezzük, segítjük a gyermekek elhelyezését is, ha szükséges.
- Kapcsolat a fenntartóval.

3. Az óvoda és a fenntartó gyülekezet kapcsolata

Nevelési céljaink megvalósításához elengedhetetlen a fenntartó gyülekezettel, illetve a gyermekek felekezete szerinti keresztyén közösséggel való szoros együttműködés.

Célunk, hogy az óvodában nevelkedő gyermekek mindegyike – Jézus missziói parancsa értelmében – részesüljön a keresztségben. A beíratásnál nem feltétel a keresztség, de intézményünk jellegéből következik, hogy az itt eltöltött évek során bármikor kérelmezhető.

- Gyermkeink nap, mint nap hallják és megismerkednek bibliai történetekkel, aranymondásokkal, ami igazi kincs számukra.
- Tapasztalatot szereznek arról, hogy mi felnőttek, bizalommal, szeretettel és alázattal fordulunk Istenhez.
- A gyermekeink érzik, hogy van olyan közösség, ahová mindig bizalommal fordulhatnak.
- Egyházi ünnepélyünkre (pl. karácsony) szívesen hívjuk az egyházközösségi tagokat.

- Ezekre a közösen eltöltött alkalmakra lehetőséget kell adnunk, mert a szülők egy része nem kezdeményezné a gyülekezethez való közeledést.
- Így a gyülekezet is betekintést nyer az Evangélikus Óvoda nevelő-munkájába.

4. Kapcsolatok más nevelési szintekkel

- Bölcsődével való jó viszony alakítása.
- Az átmenetet segíti a két intézmény és a gyermekek gondozásáért, neveléséért felelős felnőttek kapcsolat felvétele.
- Pedagógiai szakszolgálatok (Nevelési Tanácsadó, pszichológus, logopédus stb.)
- Egészségügyi szakszolgálatok (orvos, szakorvos, védőnő stb.) Gyermekek és Ifjúságvédelmi Intézményei és egyéb szociális intézmények.
- Közművelődési intézmények: színház, mozi, múzeum.
- Az iskolával való kapcsolattartás formái alkalmazkodjanak a helyi sajátosságokhoz és feladatokhoz.
- Pedagógiai Szakmai Szolgáltató Intézményekkel.
- Önkormányzattal, egyesületekkel.
- „A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.”
- Az egyházzal való kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás azt célozza, hogy a gyermekek számára az egyház ne legyen életidegen, hanem a mindennapi élet részévé válhasson.

VII. Az óvoda hagyományos és egyházi ünnepei

1. Egyházi ünnepek:

Az ünnepek szépségei értelmet adnak a hétköznapi életnek. Az evangélikus óvodában az ünnepek az öröm, a köszönet és a hálaadás alkalmi gyermeknek, felnőttnek egyaránt.

Tanévnyitó istentisztelet - közösen a szülőkkel az evangélikus templomban.

Reformáció ünnepe

A reformáció lényegének elmélyítése a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően. Ezen a napon a középső és nagycsoporttal elmegyünk a templomba.

Advent időszak és a karácsony

Az ünnepre készülődve elkészítjük a 4 gyertyás adventi koszorút a gyermekekkel együtt. Megbeszéljük, hogy mind a négy adventi vasárnapnak igei üzenete van (aranymondások tanítása).

Ádventi gyertyagyújtás városi szinten – gyermekeink műsorral szolgálnak.

Ebben az időszakban nem csak a külső készülődésről van szó, amit közösen végzünk (takarítás, ajándékkészítés a szülőknek), hanem a belső lelki várakozásról és az örömhírről, hogy az Úr Jézus megszületik.

Ádvent 4. Vasárnapján Jézus születésének történetét játsszuk el a templomban, verssel és énekkel szolgálunk a gyülekezet és a szülők előtt. Minden erőnkkel próbáljuk azt sugározni, hogy a feldíszített karácsonyfa és az alatta levő ajándékok a „jászolban fekvő nagy ajándék” nélkül, csak hangulat maradna.

Virágvasárnap

„Áldott a király, aki az Úr nevében jön!” (Lukács 19.38)

Üzenetét és örömhírét akkor éli át a gyermek, ha mi óvodapedagógusok és a lelkész az Ő nyelvükre lefordítva mondjuk el a bibliai történetet. El is játszhatjuk a történetet. A csoportszoba virágokkal díszítése és a gyermek virágos rajzai mind az ünnep átélését fokozzák.

Nagypéntek és húsvét

Nagypéntek történetét is elmondjuk: azt, hogy értünk, a mi bűneinkért halt meg a kereszten az Úr Jézus.

Húsvét: a feltámadás örömhírét hangsúlyozzuk ki jobban a „tojást hozó nyuszi” mellett. A tojásfestést és az ehhez kapcsolódó néphagyományokat is megemlítjük.

A mennybemenetel ünnepén

A nagyobb gyermekekkel közösen megyünk a templomba.

A mennybemenetel történeténél elmondjuk azt, hogy Jézus értünk jött a földre és visszament az Ő Mennyei Atyjához.

Pünkösöd

Szentlélek kitöltetése - gyermeki nyelvre lefordítjuk a lényegét.

Tanévzáró istentisztelet

Közösen a szülőkkel vesznek részt a gyerekek az istentiszteleten. Versekkel és énekekkel szolgálunk a gyülekezet előtt.

2. Gyermekközösséggel kapcsolatos hagyományok

- Közös megemlékezés a gyermek név - ill. születésnapjáról.
- Ajándék készítés anyák napjára.
- Óvodai ünnepélyek, rendezvények megtartása (szüreti nap, télapó, farsang, gyermeknap, anyák napja, évzáró, nagyok búcsúja).
- Őszi, tavaszi kirándulások (szüret, terménygyűjtés).
- Rendszeres színházlátogatás megszervezése nagy és középső csoportosok részére.
- Közös programok szervezése az iskolásokkal.
- Úszás oktatás (ősszel, tavasszal), angol oktatás (heti 1 alkalom).
- Bozsik foci nagycsoportosok részére.
- Idősek otthonában való szereplés (idősek napja, karácsony, édesanyák napja).
- Néptánc tanítás.

3. Nevelőkkel kapcsolatos hagyományok

- Szakmai napok szervezése.
- Továbbképzéseken, tanfolyamokon szerzett ismeretek átadása megvitatása.
- Dajkák továbbképzése, tájékoztatása az aktuális feladatokról.
- Pályakezdő, ill. újonnan belépett dolgozó köszöntése felkarolása.
- Közös kirándulások.

4. Hagományőrzés nevelőértéke

- A hagyományőrzés beiktatása az óvodai életbe, színesebbé téve számukra.
- Maradandó élményeket szerezzünk a gyermekek számára.
- Anyanyelvi fejlesztés: szókincsbővítés, beszédképesség fejlesztése.
- Zenei hallás fejlesztése, ritmusérzék fejlesztése, éneklés megszerettetése.

- Közösségalkító- és formáló szerepe hat a csoportok életére.
- Bővül tudásuk, ismeretanyaguk.
- Esztétikai és ízlésviláguk formálódik.
- Népi rigmusok, kifejezések megismerése, elsajátítása.
- A körjátékok által a térformák, irányok megismerése.

VIII. Az óvoda gyermekvédelmi szervezete és működése

A gyermekek veszélyeztetettsége olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely gátolja a testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésüket. A kedvezőtlen gazdasági, szociális hatások, az ebből adódó életvezetési problémák kedvezőtlen hatással vannak a családokra. A mi feladatunk az, hogy odafigyeljünk a gyermekekre, és időben észrevegyük a viselkedés megváltozását (szorongás, agresszió stb.) valamint, hogy a szülőkkel együttműködve keressük az okokat és a megoldás lehetőségeit.

1. Óvodánk gyermekvédelmi célja és feladatai

A gyermekek jogainak érvényesítése, egyéni képességeinek, tehetségének szabad kibontakoztatása, mindenek felett álló érdekének védelme, személyiségfejlődésének elősegítése, máságának tiszteletben tartása, nevelése, gondozása, ellátása, a rendelkezésünkre álló pedagógiai, szociális és jogi eszközökkel.

- Támogatja a rászoruló családokat gyermekeik nevelésében.
- a pedagógiai beavatkozás sikeres formáit, azokat célszerűen alkalmazza. Szükség szerint veszi igénybe a gyermekvédelem intézményeit.
- Segíti a hatósági és a területi gyermekvédelmi szerveket feladatuk teljesítésében (pl. vélemény, jelzés, jelentés adásával, tájékoztatással).

2. Az óvodánk gyermekvédelmi módszerei:

- Az óvodás gyermek - szülők érzelmi megnyerése, az első családlátogatás alkalmával.
- A nevelés korrigáló funkcióit célszerűen használja fel.
- Kedvező élményekkel ellensúlyozza a gyermek ártalmas élményeit.
- Kölcsönös segítő kapcsolatot alakít ki a gyermekvédelmi intézményekkel.

3. Gyermekvédelmi intézkedések az óvodában

- veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének felmérése.
- a család szerkezete, életkörülményei
- vagy több gyermekes család
- csonka család
- munkanélküliség aránya

4. A család nevelési célkitűzései és nevelési módszerei

- nem megfelelő családi légkör
- szeretet hiánya
- a szülők személyiség, testi - lelki egészségük, érzelmi kultúrájuk és műveltségük.
- ingerszegény környezet
- környezet külső negatív hatásai

5. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Szociális hátrányú gyermek:

1. Halmozottan hátrányos helyzetű
2. Egyedülálló szülő által nevelt
3. Aki jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre

Feladataink:

1. Megállapítani, hogy képességei kibontakoztatásában elsősorban mi az akadály.
2. Meghatározni a lemaradás mértékét, minőségét, majd megkezdeni a felzárkóztatást.

A szociális hátrányok enyhítését óvodánkban az alábbi tevékenységek szolgálják:

1. Egészségnevelési, gondozási tevékenységek.
2. A szülői közösség és a nevelőtestület segítségnyújtása a rászorulóknak, amely lehet tárgyi, szociális, vagy anyagi jellegű.

5.1 A hátrányos helyzetű gyermek fejlődésbeli elmaradásai

- testi fejletlenség
- érdektelenség

- megkésett vagy akadályozott beszédfejlődés, beszédhibák
- érzelmi, hangulati közömbösség
- agresszív indulatkitörés, féktelenség
- önbizalom hiány

5.2 A hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelésének célja

Az esélyegyenlőség biztosítása terén a szegényebb családok gyermekeinél jelentkező hátrányok mérséklése. A szociális hátrányok kompenzálása (mélyebb együttműködésre törekvés a szülőkkel, fenntartóval, gyermekjóléti szolgálattal, védőnői hálózattal, civil szervezetekkel, iskolával, intézményekkel). Az óvoda, csak a nevelési, szocializációs folyamatot közvetlenül akadályozó tényezők felszámolása terén bír hatékony eszközökkel. Egyházi mivoltunkból adódóan gyógyírt nyújtunk a lelki gondokkal terhelt családoknak.

6. Az óvónők korrekciós lehetőségei

- szeretetteljes, egyéni bánásmód
- pozitív értékelés
- családi légkör
- beszédfejlesztés, logopédus segítsége
- mozgásfejlesztés
- kapcsolat orvossal, fogorvossal
- Szociális intézmények (Gyámhatóság)
- Gyermek Jóléti Szolgálat Vác Gyámügy

7. A gyermekvédelmi felelős feladatai

A gyermekvédelmi munka tervezése.

A gyermekvédelmi munka kivitelezése:

- egyéni esetek szakszerű intézése
- tanácsadás
- Pszichológiai bizottsághoz beutalás
- rendszeres gyermekvédelmi és rendkívüli gyermekvédelmi kérelmezés
- szükség esetén kapcsolattartás külső szervekkel (Gyámhivatal, Gyermek Jóléti Szolgálat, Szociális Intézmények) Vác Gyámhivatal

8. Intézmény sajátos feladatai

8.1 A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

- Minden gyermek feltétel nélküli elfogadása. Személyiségük, képességeik, tehetségük kibontakoztatása – elsősorban a játékon keresztül közvetített, az életkornak megfelelő műveltségterületek eszközrendszerével.

- Minden gyermeket megillet a neki megfelelő bánásmód. A követelményszint életkornak és egyéni képességeknek megfelelő módosítása.
- Fokozott tolerancia, elfogadó magatartás a halmozottan hátrányos helyzetű, gyermekekkel, családokkal.
- A hátrányos megkülönböztetés minden formáját elutasítjuk. Intézményünkben nem szervezünk olyan programot, tevékenységet, nem kérünk olyan eszközöket, amelyek költségei a szülőknek aránytalanul nagy terhet jelentenének, és ezzel a gyermekek egy részét kizárnánk az azon való részvételből.

8.2 Tehetség gondozás:

A tehetség „felmérése” 3-5 éves korban a napi tevékenységek során történik. A tehetséges gyermekek számára igyekszünk olyan lehetőségeket, tevékenységeket biztosítani, amelyek képességeik kibontakoztatását segítik. (Társas, logikai játékok, zenei fejlesztés, nagyobb ügyességet igénylő kézműves technikák, pályázatokon való részvétel stb.).

IX. Óvodánk speciális szolgáltatásai

A szülők igényének megfelelően úszás - és angol oktatást, és színházlátogatást biztosítunk a gyermekek számára.

Az úszásoktatás rendszerint ősszel, kezdő - haladó szinten indul el a városunkban, működő uszodában. Előre felkért úszóoktatók segítségével, 10 órán keresztül tanulják és gyakorolják az úszást gyermekeink.

Az angol nyelvet óvodánkban egy óvodapedagógus tanítja, délutáni elfoglaltság keretében.

Színházlátogatás: az ugyancsak városunkban található Művelődési Központban 5 - 6 alkalmat jelentő mesebérlet váltható, mely által 2 órás előadáson vehetnek részt a gyermekek. Autóbuszsal, vagy hosszabb séta keretében jutunk el a színházba. Ezen szolgáltatások csak a középső - és nagycsoportos gyermekek számára vehetők igénybe. Néptánc oktatás az ének zene, énekes játék tevékenységek keretében zajlik.

A program személyi, tárgyi feltételei

Az óvoda alapvető személyi feltételei biztosítottak. Az oktatási törvényben előírt iskolai végzettséggel minden óvodapedagógus rendelkezik. Csoportonként két óvodapedagógus végzi a nevelő munkát. A dajkák is szakképzettek, minden csoportban dajkai képzettséggel rendelkező nevelő munkát segítő alkalmazott dolgozik. Az óvodapedagógusok heti váltásban dolgoznak. A program megvalósításához szükséges alapvető tárgyi feltételek adottak, amelyek megfelelnek a mindenkor érvényben lévő a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló EMMI rendelet –kötelező minimális eszköz - és felszerelési jegyzékben foglaltaknak. Biztosított a logopédiai ellátáshoz szükséges eszközrendszer és helyiség az esélyegyenlőség megteremtéséhez. Megfelelő munkakörnyezetet biztosított az itt dolgozóknak, lehetőséget teremt a szülők fogadására, az óvodás gyermekek óvodáztatására. Az óvodai férőhelyek száma: 75fő. Három csoportszoba, öltöző és mosdóhelyiség áll a gyermekek rendelkezésére. A csoportszobák alapterülete: szivárvány csoport: 40 m², napsugár csoport: 55 m², báránka csoport: 60 m². Folyosó, irodahelyiség, öltöző található még az épületben. Óvodánkban korszerű tálalókonyha üzemeltetésével biztosít 75 fő-óvodás gyermeknek, valamint intézményi alkalmazottaknak étkezést. A „testnevelés” foglalkozások a tornatermében zajlanak. Az óvoda udvara szintén új, esztétikus, változatos, megfelelő játszóhelyet biztosít a gyermekek számára. Megfelel a gyermekek változó testméreteinek, lehetővé teszi mozgás-és játékgigényük kielégítését. Árnyékot adó fák biztosítják az udvaron is a gyermekek jó közérzetét, játszóhelyét. Az eszközök elhelyezése biztonságos és minden gyermek számára hozzáférhető.

A program alkalmazásához szükséges önképzés, továbbképzés

A programunk elkészítéséhez szükséges tanfolyamokat elvégeztük.

A szakirodalmi könyvek, továbbképzések, értekezletek révén az önképzés folyamatos.

Az óvoda működésének pénzügyi feltételei

Intézményünk önállóan gazdálkodik, az alapellátáshoz szükséges feltételeket a fenntartó biztosítja. Ha módjában áll folyamatosan fejleszti, javítja tárgyi feltételeinket. Szakmai továbbképzések terén maximálisan támogat bennünket.

X. A helyi nevelési program ellenőrzése, értékelése

A program ellenőrzésében és értékelésében az intézményvezető irányításával valamennyi óvónő részt vesz.

- A felülvizsgált éves partnerigény elégedettség, az éves munkaértékelés, és az irányított önértékelés eredményei.
- A gyermekek fejlettségi mutatóit, eredményeit. **Dr. Bakonyi Anna - Lendvai Lászlóné Óvodai fejlődési naplóban vezetjük.**
- A bevezetést követő 3 évenként a nevelési folyamat vizsgálata a kimenet oldaláról. Mennyire sikeres az óvodánk nevelő - fejlesztő munkája?

Az értékelés a sikerkritériumok figyelembe vételével történik. Célja a hatékonyság, a minőségjavítás, az önképzés és a továbbképzés tudatos tervezése. Az elemzésben, értékelésben segíthet a szakértő vezetői ellenőrzés.

1. A vezetői ellenőrzés kiterjed:

- Tanügyigazgatás – dokumentációk vezetése
- Pedagógiai munka eredményessége
- Munkavédelmi előírások betartása
- Munkafegyelem
- Munkaköri leírásokban foglaltak teljesítése

A vezetői ellenőrzés célja:

- Visszajelzést kapjunk az intézmény jogszabályoknak megfelelő működéséről és a partneri elégedettségéről.
- Visszajelzést kapjunk a pedagógiai munka eredményességéről.

Szabályozás helye: SZMSZ

Éves vezetői munkaterv

Érvényességi nyilatkozat

A helyi módosított nevelési program érvényességi ideje:

A nevelőtestület határozata alapján érvényes 2023. augusztus 31-ig.

Helyi nevelési program módosításának lehetséges indokai

- Leépítés,

- szervezeti átalakítás,
- ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt,
- ha egyéb érdekegyeztető fórum, módosítást javasol.
- amennyiben törvényi változás szükségessé teszi.
- szülői szervezet indítványára.

Előírás a programmódosítás előterjesztésére

Írásbeli előterjesztés az intézményvezető részéről.

Részletes szóbeli előterjesztése nevelőtestületi értekezlet.

Készült a nevelőtestület jóváhagyásával.

Vác, 2019. március 19.

XI. FELHASZNÁLT IRODALOMJEGYZÉK

- ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA (363/2012.(XII.17.) KORM. RENDELET
- NAGY JENŐNÉ: ÓVODAI NEVELÉS A MŰVÉSZETEK ESZKÖZEIVEL
- PORKOLÁBNÉ BALOGH KATALIN: KUDARC NÉLKÜL AZ ISKOLÁBAN
- FALUDI GYÖRGY: ÉS SZERTEFOSZLIK A HOMÁLY
- A HELYI ÓVODAI NEVELÉS PROGRAMJA SZAKMAI FELTÉTELRENDSZER
- ÓVODAI NEVELÉS JÁTÉKKAL, MESÉVEL /ZILAHY JÓZSEFNÉ / /HASZNÁLJUK AZ ÉVSZAKONKÉNTI KIEGÉSZÍTŐ KÖNYVEKET/
- EVANGÉLIKUS EGYHÁZ TÖRVÉNYEI
- LEHETŐSÉGEK, ÖTLETEK, MÓDSZEREK SZERKESZTETTE: FEHÉR FERENCNÉ /
- KÖRNYEZETISMERET AZ ÓVODÁBAN
- HERMANN ALICE: A GYERMEKBEN ÉRLELŐDIK A JÖVŐ
- FONÓ ERNŐNÉ: TERMÉSZETISMERET AZ ÓVODÁBAN
- HEGYI IMRE: NÉPI ERDŐKIÉLÉS TÖRTÉNETI FORMÁI /AKADÉMIAI KIADÓ /
- DR. W. MIKÓ MAGDOLNA: A GYERMEKI TAPASZTALÁS
- ÓVODAI NEVELÉS (szakmai-módszertani folyóirat)
- NÉMETH-SPITYE: MOZDUL A SZÓ

XII. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Kormány 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet módosítása alapján.
A Váci Evangélikus Egyházi Óvoda Nevelőtestülete a 2019.március 19-én megtartott Nevelési értekezletén, 2019/41 határozatszámom elfogadta a módosított Helyi Óvodai Pedagógiai Programot.

Vác, 2019.03.19.

Barna Katalin
Nevelőtestület képviselője:

Karacs Péterné
intézményvezető